

GHIDUL SOLICITANTULUI

Axa Prioritară 5 POS Mediu

*“Implementarea infrastructurii adecvate de prevenire a riscurilor
naturale în zonele cele mai expuse la risc”*

Cuprins:

Introducere

Definiții și abrevieri

I. Informații generale

- I. 1 Programul Operațional Sectorial de Mediu 2007 – 2013
- I. 2 Descrierea Axei Prioritare 5 – Dezvoltarea infrastructurii adecvate pentru prevenirea riscului natural în zonele cele mai expuse la risc
 - I. 2.1 Cadrul general
 - I. 2.2 Strategia de finanțare
 - I. 2.3 Alocarea financiară
 - I. 2.4 Cadrul legislativ

II. Reguli privind pregătirea proiectelor

III. Completarea, depunerea, verificarea, evaluarea și aprobarea proiectelor

IV. Informații privind finanțarea și implementarea proiectelor

ANEXE

Anexa 1 Formularul Cererii de finanțare

- 1.1 Formular pentru proiectele majore și nemajore de infrastructura – a) română și b) engleză
- 1.2 Formular pentru proiectele nemajore de asistență tehnică – domeniul inundațiilor
- 1.3 Formular pentru proiectele nemajore de asistență tehnică – domeniul zona costiera

Anexa 2 Fișa de control a Cererii de finanțare (pentru solicitant)

Anexa 3 Lista cheltuielilor eligibile și regulile de eligibilitate a cheltuielilor pentru proiectele finanțate în cadrul Axei Prioritare 5

Anexa 4 Model declarație de eligibilitate

Anexa 5 Model declarație de angajament

Anexa 6 Cadrul legislativ pentru proiectele finanțate în cadrul Axei Prioritare 5

Anexa 7 Modelul contractului de finanțare

Anexa 8 Date de contact Organisme Intermediare

Anexa 9 Lista de verificare a cererii de finanțare

Introducere

Prezentul ghid a fost elaborat de Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Sectorial Mediu 2007 – 2013 pentru a veni în sprijinul Administrației Naționale „Apele Române” (ANAR), în calitate de beneficiar unic pentru obținerea finanțării nerambursabile pentru proiecte de protecție împotriva inundațiilor și de reducere a eroziunii costiere în cadrul Axei Prioritare 5 a POS Mediu – **“Dezvoltarea infrastructurii adecvate pentru prevenirea riscului natural în zonele cele mai expuse la risc”**.

Programul Operațional Sectorial Mediu (POS Mediu) este documentul strategic de referință în baza căruia se vor finanța din fonduri europene proiecte prioritare de mediu în perioada 2007-2013. Pentru Axa prioritară 5 contribuția financiară a Uniunii Europene poate ajunge până la maxim 82,04% pentru domeniul major de intervenție 1 - Protecția împotriva inundațiilor și până la maxim 85% pentru domeniul major de intervenție 2 - Reducerea eroziunii costiere, cofinanțarea fiind asigurată de către beneficiar prin bugetul de stat.

Textul integral al POS Mediu și al Documentului Cadru de Implementare a POS Mediu poate fi consultat la adresa: www.posmediu.ro.

Ghidul este elaborat în baza prevederilor POS Mediu și în corelare cu legislația comunitară și națională¹ privind asistența financiară nerambursabilă acordată României de către Uniunea Europeană prin instrumente structurale.

Capitolul I al acestui ghid *Informații generale* cuprinde aspecte relevante cu privire la POS Mediu și Axa prioritară 5 – Dezvoltarea infrastructurii adecvate pentru prevenirea riscului natural în zonele cele mai expuse la risc.

Capitolul II, “Reguli privind pregătirea proiectelor” cuprinde o serie de cerințe referitoare la procesul de pregătire a proiectelor.

Procesul de depunere și evaluare a proiectelor este descris în **Capitolul III** - “Completarea, depunerea, verificarea, evaluarea și aprobarea proiectelor”. **Capitolul IV** „Informații privind finanțarea și implementarea proiectelor” detaliază aspectele privind finanțarea și implementarea proiectelor.

Ghidul mai conține în anexă modelele de cereri de finanțare și instrucțiuni de completare a acestora, precum și documentele care trebuie anexate cererilor în vederea evaluării proiectelor.

Se recomandă citirea cu atenție a acestui ghid înainte de completarea cererii de finanțare! Pentru clarificări solicitantii se pot adresa Organismului Intermediar din regiunea respectivă (a se vedea datele de contact din Anexa 8) sau Autorității de Management pentru POS Mediu, Direcția Programare și Evaluare (e-mail: anca.mihai@posmediu.ro).

¹ Solicitantul are obligația respectării prevederilor tuturor actelor normative în vigoare care sunt în legătură, directă ori indirectă, cu activitățile și proiectul propus, chiar dacă nu sunt menționate în mod expres în Ghid sau în Cererea de Finanțare.

Definiții și abrevieri

DEFINIȚII

Analiza riscului - metodologie de determinare obiectivă a riscului prin analiza și combinarea probabilității de apariție cu consecințele.
Autoritatea de Audit (AA) – organism independent pe lângă Curtea de Conturi, înființat prin Legea nr. 200/2005 privind aprobarea O.U.G. nr. 22/2005 pentru completarea Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, care realizează auditul de sistem, verificări pe bază de eșantion pentru FC, FEDR și FSE și declarații la finalizarea proiectelor.
Autoritate de Management (AM) – structură în cadrul unei autorități publice centrale, responsabilă pentru gestionarea unui program operațional. Ministerul Mediului și Pădurilor este Autoritate de Management pentru POS Mediu, conform prevederilor H.G. nr. 457/2008. Conform H.G. nr. 1635/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului și Pădurilor, cu modificările și completările ulterioare, Direcția Generală AM POS Mediu îndeplinește funcția de Autoritatea de Management pentru POS “Mediu”.
Autoritatea de Certificare și Plată - structura organizatorică din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, responsabilă de certificarea sumelor cuprinse în declarațiile de cheltuieli transmise la Comisia Europeană, primirea de la Comisia Europeană a fondurilor transferate României din instrumente structurale și transferul către beneficiari/unități de plată de pe lângă autoritățile de management a fondurilor primite din instrumente structurale, precum și a celor alocate de la bugetul de stat, în cazul programelor operaționale care utilizează mecanismul plății directe (vezi OUG nr.64/2009, art.2, alin.(3) lit.b);
Axă prioritară – reprezintă o prioritate strategică dintr-un program operațional; cuprinde un grup de operațiuni legate între ele și având obiective specifice, măsurabile. (vezi Regulamentul Consiliului nr. 1083 din 2006).
Fondul de Coeziune – instrument care sprijină Statele Membre în vederea reducerii diferențelor de dezvoltare economică și socială și stabilizării economiei naționale.
Proiect major – o operațiune ce cuprinde o serie de lucrări, activități sau servicii menite să genereze investiții cu un obiectiv clar definit și cu o valoare mai mare sau egală cu 50 milioane euro. Proiect nemajor – o operațiune ce cuprinde o serie de lucrări, activități sau servicii menite să genereze investiții cu un obiectiv clar definit și cu o valoare mai mică de 50 milioane euro.
Bazin hidrografic - suprafață totală de teren de pe care își colectează apele (se drenează) un curs de apă și afluenții săi.
Beneficiar – entitatea (organismul, autoritatea, instituția) care inițiază și implementează proiectele aprobate spre finanțare în cadrul POS Mediu. (vezi OUG nr.64/2009 art.2 alin.1).
Cadrul Național Strategic de Referință – documentul de referință pentru programarea instrumentelor structurale, asigurând conformitatea intervențiilor acestor fonduri cu orientările strategice comunitare privind coeziunea și prioritățile naționale de dezvoltare, precum și legătura dintre prioritățile la nivel comunitar și Programul național de reformă (vezi HG nr.457/2008, art.6, lit.a);
Cerere de finanțare – Formularul completat de către Solicitant, în vederea obținerii finanțării prin Programul Operațional Sectorial Mediu.
Cheltuieli eligibile – cheltuielile efectuate de beneficiar, aferente proiectelor finanțate în cadrul programelor operaționale, care pot fi finanțate atât din instrumente structurale, cât și din cofinanțarea publică și/sau cofinanțarea privată, conform reglementărilor legale comunitare și naționale în vigoare privind eligibilitatea cheltuielilor (vezi OUG nr.64/2009, art.2, alin.(3) lit.g);
Alte cheltuieli decât cele eligibile – Cheltuieli inerente realizării proiectelor finanțate din instrumentele structurale în cadrul programelor operaționale, care nu pot fi finanțate din instrumentele structurale, conform reglementărilor comunitare și naționale
Consecințe - efectul direct al unui fenomen, eveniment, incident sau accident (pierderi de vieți omenești, răniți, pierderi de bunuri, efecte de mediu etc.).
Contract de finanțare – documentul juridic prin care se acordă asistența financiară nerambursabilă aferentă unei operațiuni în scopul atingerii obiectivelor axei prioritare dintr-un program operațional și care stabilește drepturile și obligațiile părților;
Contractor – Persoana fizică sau juridică, de drept public sau privat, cu care Beneficiarul a încheiat contractul de execuție a unei lucrări, de furnizare a unor produse sau de prestare a unor servicii.
Decizia de finanțare – act tehnico-juridic emis de MMP, ca Autoritate de Management prin care se aprobă acordarea finanțării unui proiect selectat conform procedurilor de evaluare și selecție specifice POS Mediu.

Eroziune – proces de roadere a solului sub acțiunea apei și a agenților atmosferici.
Evaluarea riscului - Cuprinde identificarea, evaluarea și interpretarea percepției riscului și comparația cu riscul social acceptat în scopul orientării deciziilor și acțiunilor în procesul de gestionare a riscului.
Expunere - cuantificarea receptorilor care pot fi influențați de producerea inundațiilor (exemplu: numărul populației, numărul și tipul de bunuri, etc.).
Fonduri structurale – sunt instrumente financiare prin care Uniunea Europeană acționează pentru eliminarea disparităților economice și sociale între regiuni, în scopul realizării coeziunii economice și sociale. Fondurile structurale sunt Fondul European pentru Dezvoltare Regională și Fondul Social European.
Hărți de risc - procese de stabilire a extinderii spațiale a riscului (combinație a probabilităților și a consecințelor); harta de risc este o combinație între harta de hazard și vulnerabilitate.
Instrumente structurale – mijloace de acțiune ale Uniunii Europene, pentru îndeplinirea obiectivelor politicii de coeziune economică și socială. Instrumentele structurale apar sub forma asistenței financiare nerambursabile primită de România, în calitate de stat membru al Uniunii Europene, prin intermediul Fondului European de Dezvoltare Regională, Fondului Social European și Fondului de Coeziune.
Inundație – acoperire a unei întinderi de pământ cu o mare cantitate de apă provenită din ploi abundente, din revărsarea râurilor, etc.
Managementul inundațiilor -include atât managementul riscului cât și managementul situațiilor de urgență.
Managementul riscului -aplicarea unor politici, proceduri și practici având ca obiective identificarea riscului, analiza și evaluarea lui, tratarea, monitorizarea și reevaluarea riscului.
Măsuri post inundații -măsuri și acțiuni ce se adoptă după trecerea fenomenului de inundații în scopul remedierii situației și a evitării altor pagube viitoare.
Măsuri preventive - măsuri și acțiuni adoptate înainte de a se produce inundațiile (de prevenire, protecție și de pregătire).
Obiectivul convergență – obiectiv al politicii de coeziune economică și socială a Uniunii Europene care vizează susținerea creșterii economice și creării de locuri de muncă în cele mai slab dezvoltate state membre și regiuni.
Organism intermediar – structura care îndeplinește atribuții delegate de către Autoritatea de management pentru POS Mediu. Organismele Intermediare sunt organizate la nivelul celor 8 regiuni de dezvoltare stabilite, ca unități fără personalitate juridică, finanțate integral din bugetul de stat și aflate în subordinea MMP.
Plan de amenajare a bazinului hidrografic - reprezintă componenta de gestionare cantitativă a resursei de apă și are ca scopuri realizarea și menținerea echilibrului cerințelor de apă ale folosințelor și disponibilul de apă la surse, diminuarea efectelor negative provocate de fenomenele naturale (inundații, secetă etc.) utilizarea potențialului apelor (producția de energie hidromecanică și hidroelectrică), determinarea cerințelor de mediu asupra resurselor de apă.
Plan de management al bazinului hidrografic – reprezintă componenta de gestionare calitativă a resurselor de apă și care are ca scopuri atingerea și menținerea stării bune a apelor, identificarea presiunilor și al impactului activității umane asupra apelor de suprafață, diminuarea efectelor negative și reducerea surselor de poluare, determinarea cerințelor de calitate a apei asupra resurselor de apă.
Prefinanțare – sumele transferate din instrumente structurale către beneficiari, alții decât cei prevăzuți la art. 5 alin. (1) - (3) din O.U.G. nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență prin plată directă ori prin plată indirectă, în stadiul inițial pentru susținerea începerii derulării proiectelor și/sau pe parcursul implementării acestora, în condițiile prevăzute în contractul de / de finanțare, încheiat între un beneficiar și Autoritatea de Management/ în vederea asigurării derulării corespunzătoare a proiectelor finanțate în cadrul programelor operaționale.
Sistem informațional pentru managementul integrat al apelor (WATMAN) – sistem ce va integra rezultatele proiectelor SIMIN și DESWAT, creându-se posibilitatea realizării Sistemului Integrat Informațional-Decizional pentru managementul, atât în caz de dezastru a resurselor de apă cât și pentru situațiile normale.
DESWAT (“Destructive Water”)-proiect destinat reducerii impactului inundațiilor realizat cu sprijinul financiar și tehnic al USAID (Agenția Statelor Unite pentru Investiții și Dezvoltare) și USTDA (Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltarea Comerțului)
SIMIN- Sistem Informațional Meteorologic Integrat – este format din stații meteorologice și sinoptice amplasate în țară astfel încât asigură reprezentativitatea informațiilor meteorologice pe întreg teritoriul țării.
Răspuns - acțiuni și măsuri de reacție, de apărare, în condițiile unei provocări.
Receptor de risc - entitate care poate fi afectată de un fenomen și poate suferi pagube (populație, bunuri, habitate, etc.).

<p>Reducerea riscului - acțiuni de reducere, fie a probabilității de producere, fie a expunerii sau a vulnerabilității receptorilor, fie a tuturor acestor factori.</p>
<p>Risc - probabilitatea apariției unor pierderi/pagube. Riscul este caracterizat prin probabilitate, expunere și vulnerabilitate. În practică, expunerea este adeseori încorporată în evaluarea consecințelor, ca urmare riscul se consideră a avea două componente – probabilitatea de a se produce un eveniment și consecințele (impactul).</p>
<p>Acțiuni de prevenire – măsuri la care se recurge pentru a preîntâmpina producerea unui anumit eveniment.</p>
<p>Program operațional – document strategic de programare elaborat de Statul Membru și aprobat de Comisia Europeană, prin care este stabilită o strategie de dezvoltare sectorială sau regională printr-un set de priorități coerente.</p>
<p>Reprezentantul legal al solicitantului - Persoana care are dreptul conform actelor de constituire să reprezinte organizația și să semneze în numele acesteia.</p>
<p>Temele orizontale - sunt priorități agreate la nivelul Statelor Membre ale Uniunii Europene, încorporate, sub diferite forme în toate politicile Comunităților Europene. Acestea se referă la:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Promovarea egalității de șanse și nondiscriminării. - Dezvoltarea durabilă, protecția și îmbunătățirea mediului înconjurător. - Tehnologia informației. - Achiziții publice.
<p>Vulnerabilitate - sensibilitatea unei comunități în fața unui fenomen, susceptibilitate determinată de factori fizici, sociali, economici și de mediu.</p>

ABREVIERI

AA	Autoritatea de Audit
ACIS	Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale
AM	Autoritate de Management
ACP	Autoritatea de Certificare și Plată
ALPM	Agenție de Protecție a Mediului
ANAR	Administrația Națională ”Apele Române”
ANRMAP	Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice
Bs	Beneficiari
CE	Comisia Europeană
CSNR	Cadrul Strategic Național de Referință
DLAF	Departamentul de Luptă Anti-Fraudă
EIM	Evaluare Impact asupra Mediului
FEDR	Fond European de Dezvoltare Regională
FC	Fondul de Coeziune
FS	Fonduri Structurale
HG	Hotărâre de Guvern
IS	Instrumente Structurale
JICA	Japan International Cooperation Agency
MFP	Ministerul Finanțelor Publice
MMP	Ministerul Mediului și Pădurilor
Mil	Milion
NUTS	Nomenclatura Unităților Teritoriale de Statistică
OM	Ordin de Ministru
OUG	Ordonanță de Urgență a Guvernului
OI	Organism Intermediar
OLAF	Biroul European de Luptă Anti-Fraudă
ONG	Organizații neguvernamentale
PO	Program Operațional
POS Mediu	Programul Operațional Sectorial Mediu
SMIS	Sistemul Informatic Unic de Management
TVA	Taxa pe Valoare pe Adăugată
UCVAP	Unitatea pentru Coordonarea și Verificarea Achizițiilor Publice
UE	Uniunea Europeană

I. INFORMAȚII GENERALE

I.1. Programul Operațional Sectorial „Mediu” 2007 - 2013

Programul Operațional Sectorial Mediu (POS Mediu) reprezintă documentul de programare prin care se stabilesc atât prioritățile pentru intervențiile prin fondurile structurale și de coeziune în perioada 2007-2013 cât și strategia de alocare a fondurilor europene în vederea dezvoltării sectorului de mediu în România.

POS Mediu a fost elaborat de către Ministerul Mediului și Pădurilor (MMP), în calitate de Autoritate de Management pentru acest program sub coordonarea Ministerului Economiei și Finanțelor, în calitatea sa de coordonator al procesului de pregătire a României pentru accesarea Fondurilor Structurale și de Coeziune pentru perioada 2007-2013.

POS Mediu este cel mai important program operațional din punct de vedere al alocării financiare și reprezintă cea mai importantă sursă de finanțare pentru sectorul de mediu. Programul este finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și Fondul de Coeziune (FC) - cu o valoare de aproximativ 4,5 miliarde Euro, la care se adaugă cofinanțarea națională de aproximativ 1 miliard Euro.

Obiectivul global al POS Mediu vizează îmbunătățirea standardelor de viață ale populației și a standardelor de mediu și, în același timp, contribuie substanțial la îndeplinirea angajamentelor de aderare a României la UE cu privire la protecția mediului.

Totodată programul vizează reducerea decalajului existent între Statele Membre ale Uniunii Europene și România cu privire la infrastructura de mediu.

Obiectivele specifice POS Mediu sunt:

- 1. Îmbunătățirea accesului la utilități publice în sectorul de apă și apă uzată prin asigurarea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare în majoritatea zonelor urbane până în 2015 și stabilirea structurilor de management al serviciilor de apă/apă uzată la scară regională.*
- 2. Optimizarea sistemelor de management al deșeurilor prin îmbunătățirea infrastructurii de gestionare a deșeurilor și reducerea numărului de zone poluate istoric în minimum 30 de județe până în 2015.*
- 3. Reducerea impactului negativ asupra mediului și diminuarea schimbărilor climatice cauzate de sistemele de încălzire urbană în cele mai poluate localități până în 2015.*
- 4. Protecția și îmbunătățirea biodiversității și a patrimoniului natural prin sprijinirea managementului ariilor protejate, inclusiv prin implementarea rețelei Natura 2000.*
- 5. Reducerea riscului de producere a dezastrelor naturale cu efect asupra populației, prin implementarea măsurilor preventive în cele mai vulnerabile zone până în 2015.*

Realizarea acestor obiective va fi asigurată prin orientarea fondurilor spre următoarele **Axe Prioritare**:

- 1. Extinderea și modernizarea infrastructurii de apă și apă uzată** (Total aproximativ 3,3 miliarde Euro, din care grant UE 2,8 miliarde Euro).
- 2. Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor și reabilitarea siturilor contaminate istoric** (1,2 miliarde Euro, din care grant UE aproximativ 1 miliard Euro).
- 3. Reabilitarea centralelor municipale de termoficare în vederea reducerii poluării** (458 milioane Euro, din care grant UE 229 milioane Euro).
- 4. Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protecția naturii** (215 milioane Euro, din care grant UE 172 milioane Euro).

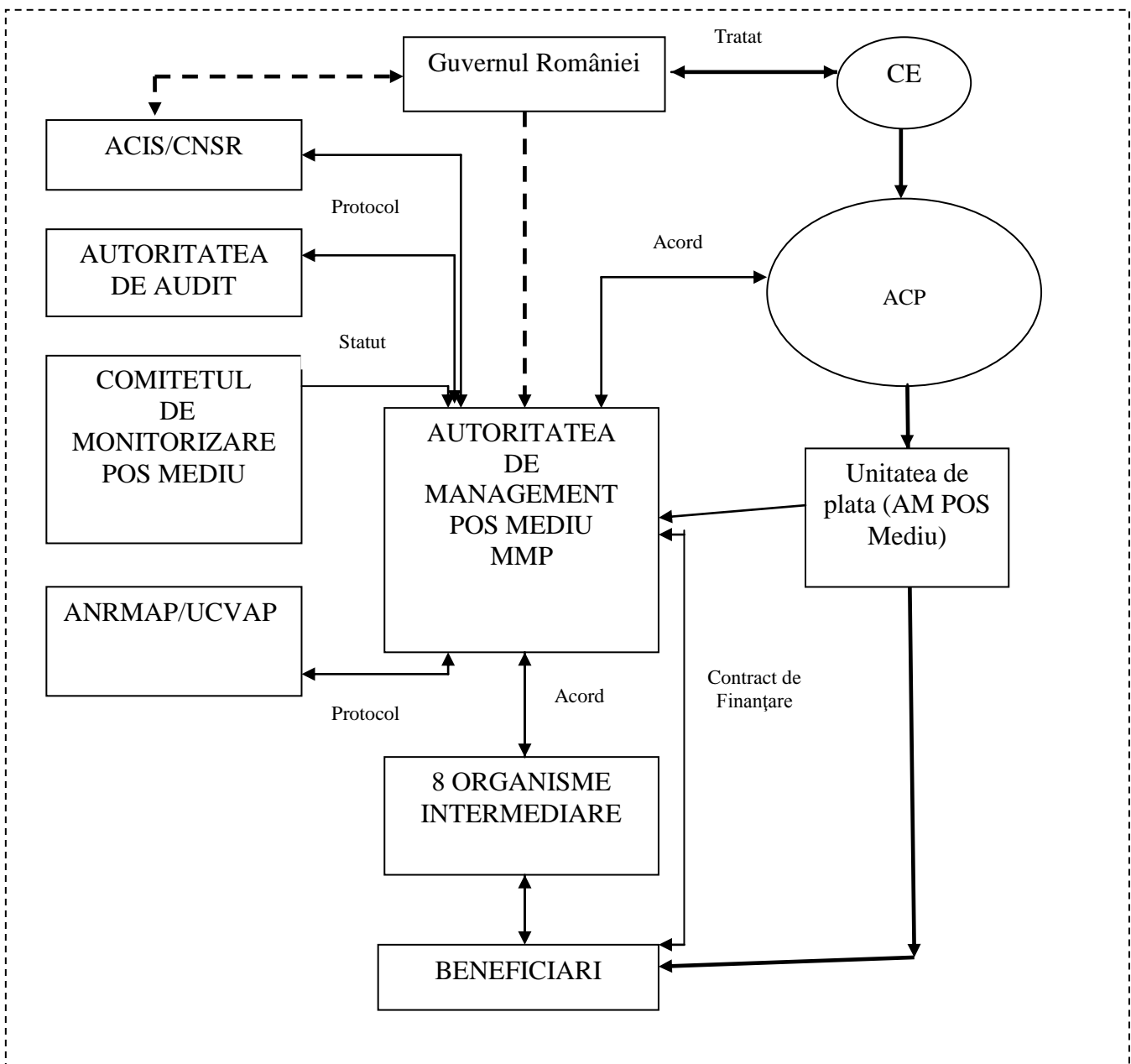
5. **Dezvoltarea infrastructurii de prevenire a riscurilor naturale în zonele cele mai expuse la risc** (329 milioane Euro, din care grant UE 270 milioane Euro).

6. **Asistența Tehnică** (174 milioane Euro, din care grant UE 130 milioane Euro).

Programul acoperă perioada 2007-2013, dar obiectivele sale urmăresc nevoile de dezvoltare ale României după anul 2013, prin punerea bazelor dezvoltării economice durabile. Având în vedere legătura strânsă dintre mediu și toate celelalte sectoare economice și sociale, POS Mediu a fost elaborat în strânsă colaborare cu celelalte programe operaționale și s-a avut în vedere evitarea suprapunerilor, realizarea complementarității între programe și conformitatea cu obiectivele Strategiei de la Lisabona.

POS Mediu va contribui la îndeplinirea obligațiilor pe care România le are în sectorul de mediu, oferind oportunități de investiții în toate regiunile țării.

Mecanismul de implementare al POS Mediu este prezentat schematic în figura de mai jos.

I.2 Axa Prioritară 5 - „Dezvoltarea infrastructurii adecvate pentru prevenirea riscului natural în zonele mai puțin vulnerabile”

Axa Prioritară 5 din POS Mediu este finanțată din Fondul de Coeziune.

I.2.1 Cadrul general

Domeniul major de intervenție 1 – Protecția împotriva inundațiilor

România a fost extrem de afectată de inundații distrugătoare în ultimul deceniu. În anii 2005 și 2006 s-au înregistrat inundații la scară largă cu efecte catastrofale, care au afectat peste 1,5 milioane persoane (93 morți) și care au distrus o parte importantă a infrastructurii. Distrugerile cauzate de inundații au fost estimate în 2005 și 2006 la peste 2 miliarde Euro.

Recentele inundații din România au scos la iveală deficiențe atât în ceea ce privește tehnicile de protecție împotriva inundațiilor, cât și cu privire la capacitatea de răspuns după apariția inundațiilor. Astfel, România a realizat necesitatea de schimbare a abordării managementului inundațiilor, de la “acțiunea pasivă” la o “acțiune pro-activă”, în vederea reducerii atât a efectelor potențialelor dezastre cât și reducerea vulnerabilității la inundații.

În acest context, prin implementarea Directivei Cadru Apa 2000/60 se urmărește protecția apelor de suprafață, a celor subterane și a celor costiere. De asemenea, inițiativa UE de a elabora și implementa un program de acțiune privind prevenirea riscului, protejarea împotriva inundațiilor și reducerea riscurilor și a efectelor inundațiilor este deosebit de importantă. În cadrul acestei scheme de lucru, se menționează că este necesar ca fiecare Stat Membru să elaboreze planuri de management privind riscul inundațiilor și hărți de risc pentru fiecare bazin hidrografic și arie costieră în care sănătatea umană, mediul înconjurător și activitățile economice pot fi afectate.

De asemenea, un obiectiv important pentru această perioadă de programare îl constituie finanțarea activităților necesare pentru conformarea cu Directiva 2007/60/EC și realizarea unor lucrări de investiții urgente.

Domeniul major de intervenție 2 - Reducerea eroziunii costiere

Un alt potențial risc pentru mediu îl reprezintă eroziunea care afectează zona costieră a României, extinzându-se de-a lungul a 240 km din partea nord-vestică a Mării Negre. În ultimele decenii, litoralul Mării Negre a fost afectat de serioase probleme de eroziune. Pe baza cercetărilor recente efectuate de Institutul Național de Cercetare Dezvoltare Marină “Grigore Antipa”, partea nordică a zonei costiere românești, care constituie Rezervația Biosferei Delta Dunării, este cea mai afectată (aproximativ 2400 ha suprafață de plajă au fost pierdute în ultimii 35 ani). Partea sudică este și aceasta în pericol acolo unde activitatea economică este puternică, incluzând și activități turistice. Eroziunea costieră nu numai că amenință activitatea turistică în sezonul de vară prin pierderea zonei de plajă, dar pune în pericol și siguranța locuințelor și bunăstarea publică.

În acest sens, sunt necesare măsuri preventive urgente împotriva inundațiilor și eroziunii solului.

I. 2.2 Strategia de finanțare

Prin această axă prioritară se vor finanța cu prioritate investițiile care furnizează un nivel adecvat al *protecției împotriva inundațiilor* prin sprijinirea îmbunătățirii stării economice, de mediu, ecologice și

de conservare a celor mai vulnerabile regiuni. Zonele țintă pentru intervenție vor fi selectate în concordanță cu strategiile relevante la nivel regional și național.

Primul grup de proiecte de investiții privind prevenirea inundațiilor în anumite zone expuse la risc urmează a fi propus pentru cofinanțare europeană, pregătirea proiectelor fiind realizată prin fonduri europene nerambursabile și resurse naționale. Acțiuni complementare în domeniul managementului riscului pentru inundații sunt prevăzute în cadrul Programului Național pentru Dezvoltare Rurală. În timp ce POS Mediu intervine numai asupra cursurilor de apă națională, care se află în administrarea Administrației Naționale Apele Române, prin lucrări specifice, PNDR finanțează intervenții la nivelul cursurilor de apă locale și mai mici, care prezintă riscuri de inundații.

În plus, Programul Operațional Regional va sprijini acțiuni pentru eficientizarea intervențiilor după inundații și alte riscuri naturale (cutremure, eroziune), prin crearea unor unități speciale de intervenție și furnizarea de echipamente pentru aceștia în fiecare județ. Fonduri suplimentare privind măsurile de prevenire a inundațiilor vor fi asigurate de la bugetul de stat.

De asemenea, se va acorda sprijin pentru protejarea și reabilitarea litoralului sudic al Mării Negre, având ca scop stoparea *eroziunii costiere*, protejarea valorii bunurilor și creșterea siguranței locuințelor din această zonă.

Prin intermediul unui proiect deja aprobat în cadrul acestui domeniu de intervenție, un studiu tehnic și un program pentru protecția coastei Mării Negre, având ca limită de timp anul 2030, sunt în curs de realizare. Proiectul urmează a completa studiile și documentele realizate până în prezent (inclusiv studiul JICA) și va asigura o abordare integrată la nivelul întregului litoral românesc, aspect neabordat până în prezent. Investiții complementare în cadrul Programului Național de Protecție a Mării Negre vor fi sprijinite din împrumuturi externe și vor acoperi litoralul nordic al Mării Negre.

Administrația Națională Apele Române (ANAR) este unicul beneficiar al intervențiilor din cadrul acestei Axe Prioritare. ANAR va transmite cereri de finanțare în conformitate cu prevederile acestui ghid.

Categoriile de activități eligibile în cadrul Axei prioritare 5 sunt următoarele:

a) Infrastructură pentru prevenirea inundațiilor și reducerea consecințelor distructive ale inundațiilor:

- Lucrări de amenajări/regularizări de albie
- Construirea de ziduri de sprijin
- Lucrări de consolidări de mal
- Reabilitări/construcții lacuri de acumulare și alte investiții conexe pentru întreținere și siguranță în exploatare
- Diguri de apărare împotriva inundațiilor, derivații interbazinale, prize de apă și alte investiții conexe pentru întreținere și siguranță în exploatare.
- Lucrări de renaturare, reabilitare zone umede, asigurarea conectivității laterale
- Construirea și dezafectarea de drumuri de acces temporar și/sau de exploatare
- Reabilitări/construcții de cantoane hidrotehnice și alte construcții asimilate
- Reabilitări/construcții de canale stații de pompare și conducte pentru derivare de debite
- Stații și instalații ale rețelei naționale de observații și măsurători hidrologice și hidrogeologice, precum și ale rețelei de observații și măsurători meteorologice specifice gospodăririi apelor
- Lucrări de reabilitare a sistemului de comunicații radio (voce-date), studii de audibilitate, sisteme de alarmare aval de baraje
- Asistență tehnică pentru management, supervizare și publicitate.

b) Elaborarea unor hărți de pericol și risc al inundațiilor, planuri și măsuri, inclusiv informare publică și instruire în domeniul reducerii riscurilor:

- Întocmirea hărților cu limitele zonelor inundabile, detalierea hărții de risc natural la nivelul localităților unde sunt promovate lucrări de investiții.
- Revizuirea Planurilor de apărare împotriva inundațiilor, fenomenelor meteorologice periculoase și accidentelor la construcțiile hidrotehnice din administrare, a celor locale județene și pe bazine hidrografice (în funcție de aria și importanța lucrării), cu prezentare inclusiv în format electronic (baze de date, GIS, imagini raster, procesare texte, tehnologii web).
- Stabilirea unui program pentru informarea și participarea publicului în procesul luării de decizii.
- Instruire în domeniul reducerii riscurilor.

c) Reabilitarea zonei costiere a Mării Negre afectate de eroziune

- Lucrări de înnisipare a plajelor.
- Reabilitarea structurilor sparge-val detașate existente.
- Construirea de jetele pentru reținerea nisipului.
- Construirea de diguri submerse și emerse, epiuri și de stabilizare a plajei.
- Construire recifi artificiali
- Reabilitare diguri existente.
- Construirea și dezafectarea de drumuri și căi de acces temporar și/sau de exploatare.
- Planuri de management al riscului și de monitorizare.

d) Asistență tehnică pentru pregătire de proiecte, management, supervizare și publicitate.

I.2.3 Alocarea financiară

Pentru perioada 2007-2013, fondurile alocate pentru finanțarea proiectelor din Axa Prioritară 5 a POS Mediu se ridică la aproximativ 329 milioane Euro, din care grant UE 270 milioane Euro și aproximativ 59 milioane Euro cofinanțare de la beneficiar/solicitant.

Alocarea financiară orientativă pe ani pentru domeniul major de intervenție 1 Protecția împotriva inundațiilor este prezentată în tabelul de mai jos:

An	TOTAL	Contribuție UE (FC)	Bugetul de Stat
2007	0	0	0
2008	21,648,643	17,318,914	4,329,729
2009	31,742,323	25,393,858	6,348,465
2010	42,231,091	33,784,873	8,446,218
2011	33,024,713	26,419,770	6,604,943
2012	36,614,356	29,291,485	7,322,871
2013	29,877,314	23,901,851	5,975,463
TOTAL	195,138,440	156,110,751	39,027,689

Alocarea financiară orientativă pe ani pentru domeniul major de intervenție 2 Reducerea eroziunii costiere este prezentată în tabelul de mai jos:

An	TOTAL	Contribuție UE (FEDR)	Bugetul de stat
2007	0	0	0
2008	15.281.395	12.989.186	2.292.209
2009	22.081.616	18.769.374	3.312.242
2010	29.147.733	24.775.573	4.372.160
2011	22.973.714	19.527.657	3.446.057
2012	23.433.187	19.918.209	3.514.978
2013	21.089.869	17.926.389	3.163.480
TOTAL	134.007.514	113.906.388	20.101.126

Vor fi acceptate la finanțare proiectele care întrunesc punctajul minim pentru calificare, în limita bugetului disponibil.

I.2.4 Cadrul legislativ

Baza legală a acestui ghid este reprezentată de Programul Operațional Sectorial „Mediu”, document strategic aprobat prin Decizia Comisiei Europene nr. C (2007) 3467 din data de 11 iulie 2007. Textul integral al POS Mediu este disponibil pe pagina de internet www.posmediu.ro.

De asemenea, o serie de acte normative din domeniul inundațiilor și eroziunii costiere, respectiv al gestionării instrumentelor structurale trebuie avute în vedere de către beneficiarul acestei axe prioritare, conform **Anexei 6** la prezentul Ghid.

II REGULI PRIVIND PREGĂTIREA PROIECTELOR

Acest capitol oferă informații esențiale care trebuie incluse în aplicația de finanțare aferentă unui proiect, precum și criteriile utilizate în evaluarea acestor proiecte. De asemenea, în această secțiune sunt incluse informații privind elaborarea documentelor suport ale aplicației de finanțare, precum și baza prioritizării investițiilor care urmează a fi propuse pentru finanțare în cadrul POS Mediu.

Ca regula generală, aplicația de finanțare pentru un proiect de investiții finanțat prin Axa prioritară 5 din POS Mediu cuprinde următoarele documente:

- Cererea de Finanțare
- Studiu de Fezabilitate
- Analiză Economică
- Analiză Instituțională
- Evaluarea Impactului asupra Mediului.

În funcție de specificul și complexitatea fiecărui proiect AM POS Mediu își rezervă dreptul de a solicita și alte documente considerate necesare pentru aprobarea proiectului.

II.1.1. Domeniul major de intervenție 1 – Protecția împotriva inundațiilor

1. MASTER PLANUL

Beneficiarul trebuie să elaboreze un Master Plan (MP) privind managementul inundațiilor pe bazin/subbazin hidrografic care să acopere o perioadă de 30 de ani. MP trebuie elaborat în corelare cu Planul de management la nivel de bazin.

Scopul elaborării Master Planului este acela de a evalua situația existentă, de a identifica necesarul de investiții în domeniul protecției împotriva inundațiilor și de a le ierarhiza. Prioritizarea componentelor de investiții în programe pe termen mediu și lung trebuie argumentată.

Master Planul va oferi soluții pentru situațiile critice apărute în sistemul de management al inundațiilor, va asigura conformarea cu Directivele UE și va include măsuri prioritare cu impact pozitiv asupra populației și asupra protecției mediului.

Master Planul va conține următoarele componente:

- Analiza repartiției precipitațiilor produse pe suprafața spațiului hidrografic (durata, intensitatea, frecvența, repartiție sezonieră, ploi maxime istorice, tendințe);
- Analiza regimului viiturilor produse în ultimii 30 – 40 de ani (perioada de apariție, proveniența, zonele de formare, probabilități, frecvența, durata, viituri maxime istorice, viituri reprezentative, tendințe), date disponibile și precizia lor, forma;
- Inventarierea pagubelor fizice directe produse în ultimii 35 de ani de către inundații. Cauze care au contribuit la creșterea pagubelor (creșterea numărului viiturilor rapide, poduri și podețe, starea albiilor minore, construcții în zone inundabile etc.) și de documentația schimbărilor pe sistemul râului, inclusiv măsurători.
- Sistemul actual de protecție a populației și a bunurilor împotriva inundațiilor (îndiguiri, regularizari de albie, lacuri de acumulare permanente și cu rol de atenuare a viiturilor, lacuri temporare pentru controlul viiturilor, starea tehnica, funcțională și a parametrilor de performanță a sistemului actual de protecție, analiza diagnostic – puncte tari și puncte slabe, aprecierea gradului actual de protecție împotriva inundațiilor, constrangeri.
- Sistemul actual de gestionare a resurselor de apă din bazin (lucrări, capacități și folosințe; modul de exploatare; influențe; comportare la ape mari).
- Caracterizarea generală a utilizării terenurilor din spațiul hidrografic, identificarea schimbărilor produse în folosirea terenurilor, coordonarea și forma lor. Suprafețe expuse eroziunii solului de suprafață și de adâncime, scurgeri pe versanți, alunecări de teren. Tendințe.
- Lucrări existente de combatere a eroziunii solului și de amenajare a bazinelor hidrografice torențiale. Starea lor tehnică și funcțională. Parametri de performanță.
- Sistemul de desecare și drenaj al suprafețelor cu exces de umiditate. Lungimi de canale și drenuri; debite captate; suprafețe amenajate. Starea tehnică și funcțională a sistemelor, echilibrul masei de apă din bazin - principalii utilizatori și furnizori ai apei brute.
- Inundabilitatea actuală a teritoriului spațiului hidrografic la viituri cu debite având probabilități de depășire de 10%, 5%, 1% și 0.1%. Suprafețe, populație afectată, localități, locuințe, obiective economico-sociale, adâncimi de apă, viteze ale apei-harta hazardului. Pagube potențiale economice și de mediu (harta vulnerabilității). Înregistrările istorice ale inundațiilor și pagubelor.
- Prevederi ale planurilor de dezvoltare teritorială și regională (planuri de dezvoltare agricolă și de utilizare a terenurilor, planuri de dezvoltare silvică, planuri de dezvoltare urbană, planurile de dezvoltare a comunicațiilor terestre și aeriene, planuri de conservare și protecție a peisajului).
- Analiza critică a capacitaților de transport a debitelor lichide și solide de către poduri și podețe amplasate pe cursurile de apă, a stării lor tehnice și funcționale a situației eroziunilor în zona acestor infrastructuri. Propuneri de acțiuni și măsuri.
- Stabilirea riscului social acceptat la inundații pentru localități obiective socio-economice, terenuri agricole, obiective speciale sau a gradului de protecție adecvat acestor receptori de risc.

- Evaluarea riscului la inundațiile provocate de viituri rapide. Identificarea cursurilor de apă pe care se produc viituri rapide. Regionalizări caracteristice. Localități și populație expusă riscului viiturilor rapide. Istoric.
- Evaluarea preliminară a riscului la inundațiile provocate de revărsarea cursurilor mari de apă. Este o parte din studiul hidrodinamic (starea curență, calibrare și măsuratori viitoare, impactul lor).
- Ierarhizarea sub-bazinelor componente ale spațiului hidrografic din punct de vedere al riscului la inundații. Stabilirea unor indicatori specifici de risc în funcție de magnitudinea riscului și de frecvența sa, de gestionabilitatea riscului, de urgența de tratare a riscului, de rata potențială de creștere în timp a riscului, de consecințele asupra vieții și activității umane, a mediului etc.
- Prezentarea proiectelor, acțiunilor și măsurilor propuse pentru reducerea riscului la inundații: Acțiuni de reducere a probabilității de producere a riscului. Propuneri. Acțiuni de reducere a probabilității de producere a riscului. Propuneri.
- Acțiuni și măsuri, soluții, pentru reducerea riscului la eroziunea solului și la diminuarea caracterului torențial al bazinelor hidrografice mici și foarte mici.
- Prezentarea unitară la nivel de bazin hidrografic a acțiunilor, măsurilor și soluțiilor de reducere a riscului la inundații și încadrarea lor în sistemul de protecție existent.
- Evaluarea monetară a măsurilor, acțiunilor și soluțiilor propuse pentru reducerea riscului la inundații în spațiul hidrografic. Propunere de ierarhizare.
- Analiza critică a circulației fluxului informațional în timpul viiturilor și inundațiilor, a existenței și conținutului planurilor locale de apărare și existenței și a conținutului planurilor de avertizare – alarmare, în aval de baraje.
- Analiza critică a regulamentelor de exploatare ale sistemului existent de protecție împotriva inundațiilor și a sistemului bazinal de gestionare a resurselor de apă. Propuneri de îmbunătățire a performanțelor sistemului de protecție împotriva inundațiilor.
- Măsuri în direcția protecției naturii (atenuarea viiturilor prin reactivarea zonelor inundabile și renaturarea cursurilor de apă; reducerea debitelor viiturilor prin prezervarea și restaurarea zonelor umede, capabile să acumuleze și să rețină apele în cadrul spațiului hidrografic).

Analiza critică a situației existente

Primul pas în elaborarea Master Planului îl constituie colectarea informațiilor referitoare la situația existentă în bazinul hidrografic respectiv, planurile actuale de urbanism, datele socio-economice și alte informații de bază ce privesc grupurile țintă ale proiectului, inclusiv informații privind activitățile locale industriale și comerciale, perspectivele de dezvoltare pe termen mediu și lung.

Situația existentă va fi revizuită prin:

- evaluarea critică a lucrărilor existente care au rol în protecție împotriva inundațiilor;
- analizarea planului de urbanism curent;
- analizarea datelor socio-economice existente;
- evaluarea planurilor de management și a planurilor de amenajare la nivel de bazin;
- definirea activităților din domeniul comercial, industrial și din agricultură și a perspectivelor lor de dezvoltare pe perioadă medie și lungă;
- colectarea de informații de bază despre grupurile țintă;

Se va determina starea tehnică și funcțională a infrastructurilor ingineresti de protecție împotriva inundațiilor existente și totodată va identifica zonele critice, din punct de vedere al protecției împotriva inundațiilor, va efectua analize și inspecții, se va informa cu privire la reglementările în domeniul mediului și va propune măsurile, soluțiile și acțiunile necesare ce trebuie luate în vederea diminuării riscului la inundații în zonele respective.

După ce se analizează situația existentă, în MP se va descrie:

- sistemul existent de lucrări de protecție împotriva inundațiilor;

- parametrii de performanță;
- starea tehnică și funcțională a sistemului;
- nivelul de protecție asigurat;
- reguli de întreținere și de funcționare;
- zonele - ariile potențial inundabile;
- evaluarea pagubelor potențiale (referitor la aspectele economice și de mediu);
- populația potențial expusă riscului de inundație.

Elaborarea de propuneri pentru lucrările ce conțin soluțiile cele mai eficiente din punct de vedere al costului:

Pentru fiecare zonă potențial inundabilă, se vor prezenta mai multe alternative pentru lucrările de infrastructură necesare, care pot fi adoptate, în ideea realizării unei structuri eficiente de protecție împotriva inundațiilor. Alternativele vor:

- asigura protecția zonelor potențial inundabile prin construcția de diguri longitudinale;
- asigura controlul debitelor mari prin realizarea de zone de retenție;
- construi lacuri de acumulare cu caracter permanent sau nepermanent pentru folosințe multiple (inclusiv pentru atenuarea debitelor mari).

Se vor recomanda cele mai bune soluții în vederea aprobării lor de către beneficiar.

Definirea investițiilor

Master Planul va revizui sistemul de protecție în cadrul fiecărui curs de apă, în vederea definirii unui program etapizat de investiții pe termen lung care, în final, să se conformeze cerințelor Directivelor UE din domeniu.

Investițiile vor ține seama de specificul infrastructurilor propuse (baraje, descărcătoare, diguri, poduri, echipamente electrice și hidromecanice, drumuri, sisteme de comunicații, sisteme de avertizare și alarmare, etc).

Se va pregăti descrierea tehnică a proiectului și studiul de pre-fezabilitate a componentelor acestuia, analizând soluțiile alternative deja luate în considerare la nivelul de pre-fezabilitate. Se va realiza culegerea de date și se vor efectua studii proprii (studii topografice, investigații geotehnice, etc) ce vor sta la baza elaborării studiilor de fezabilitate necesare îndeplinirii obiectivului. Se va acorda o atenție deosebită procesului de proiectare și dimensionării corecte a facilităților, care va fi realizată în conformitate cu cerințele prognozate. În evaluarea de noi investiții, se vor utiliza numai prețurile unitare actualizate.

2. STUDIUL DE FEZABILITATE (SF)

Pentru investițiile prioritare identificate la nivelul Master Planului și care se doresc a fi realizate prin proiectul de investiții, trebuie elaborat studiul de fezabilitate (SF).

Pentru elaborarea MP trebuie obținute și utilizate următoarele date:

- meteorologice, hidrologice și socio-economice;
- date topografice existente;
- referitoare la utilizarea terenurilor;
- privind sistemul existent de gospodărire a apelor;
- privind reglementările în domeniul mediului.

Efectuarea studiilor necesare elaborării SF

În vederea întocmirii studiilor de fezabilitate, este necesar să se:

- elaboreze studiile topografo-geodezice și geotehnice necesare elaborării analizei de risc la inundații, în scopul promovării informațiilor cantitative privind natura și extensia problemei inundațiilor;
- efectueze studiile hidrologice și hidraulice și să se determine debitele maxime cu diferite perioade de revenire, nivelurile apei în secțiunile caracteristice ce vor conduce la elaborarea hărților de inundabilitate și a hărților cu pagubele potențiale;
- evalueze riscul la inundații prin determinarea implicațiilor nivelurilor de risc asupra comunităților-obiectivelor și să se evalueze comparativ cu riscul acceptat.

Studiul de fezabilitate trebuie pregătit în concordanță cu cerințele Comisiei Europene, a diverselor instituții financiare și legislației românești (în particular HG nr. 28/2008 privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții).

SF trebuie să prezinte proiectul, să elaboreze conceptul preliminar și caracteristicile tehnice, comparând soluțiile alternative de detaliu pentru a asigura alegerea soluțiilor celor mai eficiente din punct de vedere al costurilor.

3. ANALIZA ECONOMICĂ

Această analiză va include toate costurile cerute pentru realizarea proiectului (studii de fezabilitate, terenuri, studii, construcții, studiu privind efectele asupra mediului, etc), precum și analiza sensibilității și a riscului.

Se va elabora o analiza cost-eficiență a unor soluții alternative posibile pentru proiect. Aceasta analiză trebuie să se bazeze pe prezumția că obiectivul oricărui proiect susținut prin finanțare UE va fi acela de a atinge cel puțin standardele tehnice prevăzute de Directivele UE relevante.

În plus, se va evalua contribuția proiectului pentru societate, ceea ce implică, în cazul alternativei cuprinzând cel mai mic cost, dacă beneficiile proiectului depășesc costurile acestuia și, mai specific, dacă valoarea prezentă a beneficiilor economice ale proiectului depășesc costurile prezente economice ale acestuia.

Analiza sensibilității și a riscului va estima efectele posibile ale incertitudinilor prin elaborarea unei serii de scenarii prin care să se testeze sensibilitatea proiectului față de schimbarea ipotezelor cheie

4. ANALIZĂ INSTITUȚIONALĂ

Scopul analizei instituționale este de a se asigura existența unui cadru instituțional adecvat pentru o bună implementare a proiectului, fluxul informațional și decizional. La nivelul ANAR sau la direcțiile teritoriale trebuie constituită o Unitate de Implementare a Proiectului, care trebuie să aibă la dispoziție resurse umane și materiale suficiente.

5. EVALUAREA IMPACTULUI ASUPRA MEDIULUI

Evaluarea Impactului asupra Mediului (EIM) trebuie să fie în conformitate cu prevederile Directivei Consiliului 85/337/CEE amendată prin 97/11/CE (Directiva privind EIM). Autoritățile competente pentru Protecția Mediului (ACPM) – APM, ARPM, ANPM, după caz - stabilesc dacă investițiile

planificate sunt de tipul celor prevăzute la Anexa I sau Anexa II a Directivei privind EIM. Tot ACPM va determina și gradul și tipul de consultare a publicului, respectiv:

- a) dacă dezbateră publică se referă la un studiu adecvat de evaluare a impactului asupra mediului, inclusiv un rezumat concis dar informativ cu caracter netehnic,
- b) modul în care studiul de impact și rezultatele consultării publicului vor fi luate în considerare în emiterea acceptului de mediu de către autoritățile responsabile.

Se va căuta în mod proactiv sfatul ONG relevante și interesate pe tot parcursul prezentărilor publice ale EIM.

ACPM va decide dacă trebuie efectuată o EIM (respectiv pentru proiectele incluse în Anexa II a Directivei privind EIM), iar dacă decid să nu se efectueze EIM, justificarea acestei concluzii va trebui să fie explicată în cerere.

Rezultatele analizei sunt includerea costurilor de compensare remediere în devizele de cost preliminară ale proiectelor, cu costurile maxime de remediere și o înțelegere a impactului asupra mediului care să includă posibila identificare a efectelor inacceptabile care nu vor putea fi compensate.

Potrivit legislației naționale în vigoare, studiul impactului asupra mediului trebuie avizat de o firmă românească autorizată.

La EIM va fi atașat un dosar care va conține :

- un sumar privind derularea și justificarea procedurii EIM, rezultatul acesteia (în special privind consultarea publicului).
- un opis pentru justificarea derulării procedurii de EIM în conformitate cu legislația națională (în special privind consultarea publicului).
- documentele care atestă derularea procedurii conform cu legislația națională (în special privind consultarea publicului):

- a) Cererea de solicitare a Acordului de Mediu *(se anexează o copie a cererii)*
- b) Anunțul public privind solicitarea Acordului de Mediu în cotidiene locale și afișarea pe propria pagina de internet de către ACPM privind depunerea solicitării de obținere a Acordului de Mediu *(se anexează copii ale anunțului astfel încât să apară denumirea cotidianului și data publicării, precum și declarația de confirmare a afișării pe propria pagină de internet, cu semnătură și ștampila autorității de mediu, menționându-se și durata afișării)*
- c) Afișarea anunțului public privind solicitarea Acordului de Mediu de către beneficiarii proiectului *(se anexează copia anunțului și declarația de confirmare a afișării pe propria pagină de internet, la sediul primăriei/consiliului județean; etc., cu semnătura și ștampila autorității publice locale, menționându-se și durata afișării)*
- d) Procesul verbal privind verificarea amplasamentului și lista de control aferentă *(se anexează copia documentelor, semnată și având ștampila autorității de mediu)*
- e) Procesul verbal al ședinței Colectivului de Analiză Tehnică (CAT) pentru etapa de Încadrare *(se anexează copia documentului, semnată și având ștampila autorității de mediu)*
- f) Titularul a fost informat de decizia CAT privind încadrarea proiectului *(se anexează o copie a adresei)*
- g) Anunțul public privind etapa de Încadrare în cotidiene locale și afișarea pe propria pagina de internet de către ACPM privind depunerea solicitării de obținere a Acordului de Mediu *(se anexează copii ale anunțului astfel încât să apară denumirea cotidianului și data publicării, precum și declarația de confirmare a afișării pe propria pagină de internet, cu semnătură și ștampila autorității de mediu, menționându-se și durata afișării)*

- h) Afișarea anunțului public privind etapa de Încadrare de către beneficiarii proiectului *(se anexează copia anunțului și declarația de confirmare a afișării pe propria pagină de internet, la sediul primăriei/consiliului județean; etc., cu semnătura și ștampila autorității publice locale, menționându-se și durata afișării)*
- i) Lista de control pentru Definierea domeniului evaluării *(se anexează o copie a documentului)*
- j) Titularul a fost informat de decizia CAT privind definierea domeniului evaluării *(se anexează o copie a adresei)*
- k) Depunerea la ACPM a Raportului la Studiul de Evaluare a Impactului asupra Mediului *(realizat de către consultant)* la data de *(se anexează o copie a documentului)*; se anexează copia Rezumatului Fără Caracter Tehnic
- l) Anunțul public privind dezbateră publică în cotidiene locale și afișarea pe propria pagina de internet de către ACPM privind depunerea solicitării de obținere a Acordului de Mediu *(se anexează copii ale anunțului astfel încât să apară denumirea cotidianului și data publicării, precum și declarația de confirmare a afișării pe propria pagină de internet, cu semnătură și ștampila autorității de mediu, menționându-se și durata afișării)*
- m) Afișarea anunțului public privind dezbateră publică de către beneficiarii proiectului *(se anexează copia anunțului și declarația de confirmare a afișării pe propria pagină de internet, la sediul primăriei/consiliului județean; etc., cu semnătura și ștampila autorității publice locale, menționându-se și durata afișării)*
- n) Minuta dezbaterii publice care a avut loc în data de ____, însoțită de lista participanților cu nume, semnături și calitatea acestora *(se anexează o copie a documentației, datată, cu semnătura și ștampila autorității de mediu)*
- o) Formularul cu observațiile publicului și evaluarea/soluționarea problemelor semnalate *(se anexează o copie a documentației referitoare la soluționările observațiilor primite din partea publicului, având semnătura și ștampila autorității de mediu)*
- p) Procesul verbal privind etapa de analiză a calității Raportului la Studiul de Evaluare a Impactului asupra Mediului și lista de control aferentă *(se anexează copia documentelor, semnată și având ștampila autorității de mediu)*
- q) Decizia transmisă de ACPM titularului proiectului, însoțită de conținutul deciziei, condițiile și motivele emiterii, descrierea măsurilor de prevenire, reducere și eliminare a posibilelor efecte adverse asupra mediului - Art. 46 din OM 860/2002 *(se anexează o copie a deciziei, având semnătura și ștampila autorității de mediu)*
- r) Anunțul public privind decizia de emiteră a Acordului de Mediu în cotidiene locale și afișarea pe propria pagina de internet de către ACPM privind depunerea solicitării de obținere a Acordului de Mediu *(se anexează copii ale anunțului astfel încât să apară denumirea cotidianului și data publicării, precum și declarația de confirmare a afișării pe propria pagină de internet, cu semnătură și ștampila autorității de mediu, menționându-se și durata afișării)*
- s) Afișarea anunțului public privind decizia de emiteră a Acordului de Mediu de către beneficiarii proiectului *(se anexează copia anunțului și declarația de confirmare a afișării pe propria pagină de internet, la sediul primăriei/consiliului județean; etc., cu semnătura și ștampila autorității publice locale, menționându-se și durata afișării)*
- t) Emiterea Acordului de Mediu *(se anexează copia documentului)*.

La dosarul EIM se va atașa și copia după declarația autorității competente pentru siturile NATURA 2000 sau copia avizului Natura 2000, după caz.

II.1.2. Domeniul major de intervenție 2 – Reducerea eroziunii costiere

1. MASTER PLANUL

Beneficiarul este sprijinit în vederea elaborării unui Master Plan (MP) privind protejarea și reabilitarea litoralului Mării Negre, în scopul stopării eroziunii costiere, protejarea valorii bunurilor și creșterea siguranței locuințelor din zonă.

Scopul elaborării Master Planului este acela de a evalua situația țărmului românesc al Mării Negre în special zonele cu eroziuni, de a identifica zonele de risc și de a stabili cauzele eroziunilor, de a stabili și prioritiza măsurile structurale și nestructurale necesare pentru prevenirea și combaterea efectelor eroziunilor, în contextul gospodăririi integrate a zonei costiere.

Master Planul trebuie să ofere soluții pentru situațiile critice constatate în sistemul de management integrat al zonei costiere, pentru conformarea la Directivele și recomandările UE, avându-se în vedere intervenții cu impact pozitiv asupra populației, mediului înconjurător, inclusiv a ariilor naturale protejate.

Detalii privind întocmirea Master Planului

Master Planul va cuprinde cel puțin următoarele:

Analiza critică a situației existente

Primul pas în elaborarea Master Planului îl constituie colectarea informațiilor referitoare la situația existentă, planurile actuale de urbanism, datele socio-economice și alte informații de bază ce privesc grupurile țintă ale proiectului, inclusiv informații privind activitățile locale industriale și comerciale, perspectivele de dezvoltare pe termen mediu și lung.

Situația existentă va fi revizuită prin:

- evaluarea critică a lucrărilor existente care au rol în protecția împotriva eroziunii costiere;
- analizarea planului de urbanism curent;
- analizarea datelor socio-economice existente;
- evaluarea planurilor de management și a planurilor de amenajare la nivel de zona costiera;
- definirea activităților din domeniul comercial, industrial și din agricultură și a perspectivelor lor de dezvoltare pe perioadă medie și lungă;
- colectarea de informații de bază despre grupurile țintă;

Se va determina starea tehnică și funcțională a infrastructurilor ingineresti de protecție împotriva eroziunii costiere și se vor identifica zonele critice; se vor efectua analize și inspecții, se vor culege informații cu privire la reglementările în domeniul mediului, se vor analiza diverse opțiuni și propune măsurile, soluțiile și acțiunile necesare ce trebuie luate, în vederea prevenirii și diminuării riscului în zonele respective.

Definirea investițiilor

În cadrul Master Planului se va revizui sistemul de protecție împotriva eroziunii costiere, în vederea definirii unui program etapizat de măsuri și investiții pe termen lung și respectiv a unei liste de investiții prioritare, care să se conformeze cerințelor Directivelor UE din domeniu.

Programul va ține seama specificul infrastructurilor propuse, de beneficiarul măsurii, de perioada și costurile implementării, de costurile de mentenanță și operare.

Se va pregăti descrierea tehnică a proiectului și studiul de pre-fezabilitate a componentelor acestuia, analizând soluțiile alternative deja luate în considerare la nivelul de pre-fezabilitate. Se va realiza

culegerea de date și se vor efectua studii proprii (studii topografice, investigații geotehnice, etc) ce vor sta la baza elaborării studiilor de fezabilitate necesare îndeplinirii obiectivului. Se va acorda o atenție deosebită procesului de proiectare și dimensionării corecte a facilităților, care va fi realizată în conformitate cu cerințele de perspectivă. În evaluarea de investiții, se vor utiliza prețuri estimative valabile în perioada de finalizare a implementării (prețuri curente).

2. STUDIUL DE FEZABILITATE (SF)

Pentru investițiile prioritare identificate la nivelul Master Planului, trebuie elaborat studiul de fezabilitate (SF).

Pentru elaborarea SF sunt necesare studii și date de teren: topografice, hidraulice, hidrologice, hidrogeologice, socio-economice, statistice, informații privind inundațiile istorice (cauze, precipitații, debite, volume, hidrografe, zone și suprafețe inundate, pagube directe și indirecte înregistrate, etc), prognoze privind dezvoltarea zonei, sistemul existent de gospodărire a apelor, reglementările în domeniul mediului, proprietarii și utilizarea terenurilor.

La faza SF este necesar să se elaboreze analize de risc la eroziune costieră, în scopul evaluării cantitative privind natura și extinderea riscului de distrugere a plajelor existente și de deteriorare a malurilor înalte, să se determine fenomenele naturale care cauzează deteriorarea zonei costiere, frecvența de producere a acestora și a hărțurilor cu pagubele potențiale, să se evalueze riscul la eroziune al zonelor de coastă prin determinarea implicațiilor nivelurilor de risc asupra comunităților/obiectivelor și să se evalueze comparativ cu riscul acceptat.

Studiul de fezabilitate trebuie pregătit în concordanță cu cerințele Comisiei Europene, a diverselor instituții financiare care asigură co-finanțarea proiectului și a legislației românești în vigoare (HG 28/2008).

SF trebuie să prezinte proiectul, să elaboreze conceptul și caracteristicile tehnice, comparând alternative de soluții pentru a asigura alegerea variantelor cele mai eficiente din punct de vedere al costurilor.

Conform prevederilor H.G. nr. 28/2008 privind conținutul cadru al Studiului de fezabilitate, acesta trebuie să cuprindă atât piese scrise cât și piese desenate.

Piese scrise cuprind atât date generale (denumirea obiectivului de investiții, amplasamentul, titularul investiției, beneficiarul investiției și elaboratorul studiului) cât și informații generale referitoare la:

- situația actuală și informații despre entitatea responsabilă cu implementarea proiectului,
- descrierea investiției,
- date tehnice ale investiției:
 - o zona și amplasamentul,
 - o statutul juridic al terenului(lor) care urmează să fie ocupat(e),
 - o situația ocupărilor definitive de teren (suprafața totală, reprezentând terenuri din intravilan/extravilan),
 - o studii de teren,
 - o caracteristicile principale ale construcțiilor din cadrul obiectivului de investiții, specifice domeniului de activitate și variantele constructive de realizare a investiției, cu recomandarea variantei optime pentru aprobare,
 - o situația existentă a utilităților și analiza de consum,
 - o concluziile evaluării impactului asupra mediului.
- durata de realizare și etapele principale; graficul de realizare a investiției;

De asemenea, Studiul de fezabilitate trebuie să conțină:

- costurile estimative ale investiției,
- analiza cost-beneficiu,
- sursele de finanțare a investiției,
- estimări privind forța de muncă ocupată prin realizarea investiției,
- principalii indicatori tehnico-economici ai investiției,
- avize și acorduri de principiu:
 - o avizul beneficiarului de investiție privind necesitatea și oportunitatea investiției;
 - o certificatul de urbanism;
 - o avize de principiu privind asigurarea utilităților (energie termică și electrică, gaz metan, apă-canal, telecomunicații etc.);
 - o acordul de mediu;
 - o alte avize și acorduri de principiu specifice (drumuri naționale, căi ferate, etc.).

În ceea ce privește piesele desenate acestea trebuie să conțină: plan de amplasare în zonă (1:25000 - 1:5000); plan general (1:2000 - 1:500); planuri și secțiuni generale de arhitectură, rezistență, instalații, inclusiv planuri de coordonare a tuturor specialităților ce concură la realizarea proiectului; planuri speciale, profile longitudinale, profile transversale, după caz.

3. ANALIZA ECONOMICĂ

Această analiză va include toate costurile pentru realizarea proiectului (studii și proiectare, terenuri, avize, acorduri autorizatii, construcții și echipamente, studiul de impact, taxe și toate celelalte costuri conexe necesare întocmirii documentațiilor și implementării proiectului), precum și analiza sensibilității și a riscului.

Costurile proiectului vor fi prezentate atât în formatul reglementat de legislația națională HG 28/2008 (deviz general, devize pe obiect) cât și în formatul solicitat de Comisia Europeană și va fi întocmit în 2 variante de preț: *prețuri constante*- valabile în anul de aprobare a proiectului și *prețuri curente*, inflatare-valabile în anul de finalizare a implementării.

Se va elabora o analiză cost-beneficiu pentru diferitele variante de soluții alternative. Această analiză trebuie să se bazeze pe prezumția că obiectivul oricărui proiect susținut prin finanțare UE este acela de a atinge cel puțin standardele tehnice relevante prevăzute de Directivele UE în domeniu.

Se vor evalua beneficiile directe și indirecte ale proiectului pentru societate. Selecția unei alternative pentru care rezulta cel mai mic cost se va face numai dacă beneficiile proiectului depășesc costurile acestuia și, mai specific, numai dacă valoarea beneficiilor economice prezente ale proiectului depășesc costurile economice prezente.

ANALIZA DE SENZITIVITATE SI ANALIZA DE RISC, trebuie să permită estimarea efectelor posibile ale proiectului, ca urmare a analizei unor serii de scenarii prin care să se testeze sensibilitatea proiectului față de schimbarea ipotezelor cheie

4. ANALIZA INSTITUȚIONALĂ

Scopul analizei instituționale este de a fi analizată și evaluată capacitatea existentă, de a se face recomandări, pentru a se asigura un cadru instituțional adecvat unei bune implementări a proiectului și un flux informațional și decizional adecvat. Pentru implementarea proiectului, la nivelul ANAR și în

cadrul direcției de bazin trebuie constituite o Unitate de Management, respectiv o Unitate de Implementare a Proiectului, cu resurse umane și materiale suficiente.

5. EVALUAREA IMPACTULUI ASUPRA MEDIULUI

Se vor include informațiile prevăzute la punctul II.1.1., punctul 5.

APROBAREA PROIECTELOR LA NIVELUL BENEFICIARULUI

Master Planul și studiul de fezabilitate vor fi depuse pentru evaluare la AM POS Mediu numai după aprobarea lor la Beneficiar (ANAR).

În acest scop, Beneficiarul va emite avizul său privind măsurile incluse în Master Plan și va aproba listele de investiții pe termen lung și investițiile prioritare din MP.

La faza de studiu de fezabilitate, pentru proiectele care se finanțează din POS Mediu axa prioritară 5, Beneficiarul va aproba prin Aviz CTE indicatorii tehnico-economici ai proiectului.

Beneficiarului îi revine de asemenea sarcina obținerii avizului CTE al Ordonatorului principal de credite pentru indicatorii tehnico-economici ai proiectului.

CAPITOLUL III. Completarea, depunerea, verificarea, evaluarea și aprobarea proiectelor

Completarea cererii de finanțare

Pentru a propune un proiect în vederea finanțării, solicitantul trebuie să completeze o **Cerere de finanțare**.

Atât pentru proiectele majore cât și pentru cele ne-majore de infrastructură se va utiliza un singur format de Cerere de finanțare, prezentat în **Anexa 1.1**. Pentru un proiect major (mai mare de 50 milioane euro), solicitantul trebuie să completeze în totalitate **Cererea de finanțare** (însoțită de anexele aferente) iar pentru proiectele mai mici de 50 milioane Euro (nemajore) formatul standard al Cererii de finanțare va fi adaptat de către solicitant, în funcție de specificitatea proiectului luând în considerare cerințele descrise mai jos. Pentru proiectele majore, solicitantul va întocmi Cererea de finanțare și toate anexele acesteia, ca regula, în limba engleză (aceasta urmând a fi tradusă ulterior în limba română), iar pentru proiectele nemajore Cererea de finanțare și toate anexele acesteia vor fi întocmite ca regulă în limba română (dar pot fi prezentate și în limba engleză, cu traducere ulterioară în limba română). Cererile de finanțare completate de mână nu vor fi acceptate.

Pentru proiectele de asistență tehnică vor fi utilizate modelele prevăzute în Anexa 1.2 și Anexa 1.3.

Înainte de completarea formularului cererii de finanțare, vă rugăm să citiți cu atenție instrucțiunile cuprinse în acest capitol, precum și instrucțiunile de completare din formularul Cererii de finanțare.

Formularul Cererii de finanțare va fi însoțit de următoarele documente suport (anexe) :

1. Studiul de Fezabilitate
2. Analiza cost-beneficiu
3. Analiza Instituțională
4. Evaluarea Impactului asupra Mediului
5. Declarația/Avizul Natura 2000
6. Alte avize/autorizații/acorduri/certificate
7. Documentele de eligibilitate prezentate în **Anexele 4 și 5**.

Completarea Cererii de finanțare în mod clar și coerent va facilita procesul de evaluare. În acest scop, este necesar ca solicitantul să furnizeze informațiile într-o manieră concisă, dar completă, să prezinte date relevante pentru înțelegerea proiectului, acțiunile concrete propuse în proiect, indicând clar legătura cu obiectivele și scopul proiectului, să cuantifice pe cât posibil rezultatele, beneficiile și costurile proiectului, să prezinte un calendar realist de implementare etc.

Transmiterea cererii de finanțare în alt format și /sau modificarea formatului standard atrage după sine neacceptarea acesteia, urmând a fi revizuită conform modelului standard!
Anexele care sunt incomplete sau care nu sunt semnate, ștampilate și datate pot fi de asemenea respinse, urmând a fi revizuite.

Depunerea cererii de finanțare

Cererile de finanțare, împreună cu scrisoarea de aprobare și înaintare a acesteia, prin care solicitantul își asumă răspunderea pentru informațiile conținute, trebuie transmise prin poștă, prin curier privat, sau înmânate direct la sediul OI POS Mediu din regiunea de proiect și AM POS Mediu: strada Justiției, nr. 59-61, București, sector 4.

Cererile de finanțare se depun în perioada 2008-2013.

Ca regulă generală, Cererea de finanțare se depune concomitent de către Beneficiar/Consultant la OI și la AM, evaluarea propriu-zisă efectuându-se prin intermediul unui grup de evaluare constituit la nivelul OI. Grupul de evaluare este format, după caz, din persoane specializate din cadrul AM, persoane de la nivelul OI, experți JASPERS și experți cooptați în cadrul contractelor de asistență.

Perioada de verificare și evaluare este de aproximativ 5-15 zile lucrătoare de la data primirii cererii de finanțare. Această perioadă poate fi extinsă numai în situații temeinic justificate.

Procedura de evaluare a proiectelor propuse pentru finanțare în cadrul Axei prioritare 5 a POS Mediu va cuprinde 3 etape:

1. Verificarea conformității administrative a cererii de finanțare (criterii de admisibilitate).
2. Verificarea eligibilității (criterii de eligibilitate).
3. Evaluarea proiectelor (criterii de relevanță și maturitate).

Etapele de verificare și evaluare se desfășoară simultan, în final urmărindu-se îndeplinirea tuturor criteriilor incluse în **Anexa 9, Lista de verificare a Cererii de finanțare** a acestui ghid. Dacă, pe parcursul verificării și evaluării, se constată neîndeplinirea unor criterii de admisibilitate și/sau eligibilitate (documentele transmise sunt incomplete sau neclare, ori anumite documente nu au fost transmise), OI/AM poate semnală aceste lipsuri solicitantului/consultantului, în vederea completării documentației. Comunicarea, în acest sens, se poate face, prin e-mail sau fax.

Pentru primele 2 etape corespunzătoare **verificării administrative și de eligibilitate**, se utilizează un sistem de evaluare de tip DA/NU. În cazul în care documentele transmise sunt incomplete și nu se poate lua o decizie, pot fi cerute solicitanților eventuale completări ale documentelor. Numai proiectele care primesc „DA” la toate criteriile vor fi supuse procesului de evaluare.

Pentru a se asigura că formularul Cererii de finanțare respectă criteriile de admisibilitate și eligibilitate și că este însoțit de toate anexele cerute, solicitantul este rugat să completeze Anexa 2 - Lista de verificare documente de eligibilitate (pentru solicitant). La cererea de finanțare vor fi anexate declarațiile prevăzute în Anexele 4 și 5.

Etapa 3 constă în **evaluarea proiectelor** după două criterii majore - relevanță și maturitate – acestea având pondere egală. Fiecare criteriu este notat de la 0 la 10, pentru calificare fiind necesare minimum 6 puncte.

Dacă o propunere de proiect nu are punctaj suficient pentru calificare, aceasta presupune una din următoarele două situații: fie contribuția la îndeplinirea obiectivelor POS Mediu este nesemnificativă, fie este insuficient pregătită și necesită o revizuire considerabilă.

Notificarea cu privire la rezultatul evaluării se va face în scris de către OI/AM, prin intermediul unui „Correction Protocol” transmis beneficiarului/consultantului pentru revizuirea documentației.

Nota:

Acest proces se repetă până când se consideră că proiectul îndeplinește toate criteriile de admisibilitate, eligibilitate, relevanta și maturitate pentru a putea fi finanțat din POS Mediu.

Pe parcursul evaluării proiectelor, pot fi organizate misiuni de evaluare împreună cu reprezentanții Comisiei Europene.

Evaluarea proiectului va permite aprecierea contribuției proiectului la îndeplinirea obiectivelor POS Mediu, la implementarea legislației relevante. Se va urmări ca propunerea de proiect să fie clară, coerentă, realistă și fezabilă cu privire la operațiunile propuse, termenele de realizare, eficiența investițiilor. Se va evalua coerența între problemele identificate, obiectivele proiectului, activitățile propuse și rezultatele estimate. Toate activitățile propuse în proiect trebuie să fie clar descrise și cuantificate. Se evaluează dacă resursele folosite pentru implementarea proiectului sunt suficiente. Planificarea activităților trebuie să fie realistă. Bugetul proiectului, defalcat pe categorii trebuie să fie transparent și coerent.

Evaluatorii pot solicita clarificări privind Cererea de finanțare. Informațiile suplimentare vor fi transmise de solicitant cu respectarea condițiilor și a termenului limită menționat de OI/AM în solicitarea de clarificare. Nerespectarea acestor condiții poate duce la respingerea Cererii de finanțare.

Rezultatul evaluării se concretizează în proiecte:

- proiecte propuse pentru finanțare
- proiecte propuse pentru revizuire în vederea obținerii finanțării

Proiectele propuse spre finanțare care depășesc valoarea de 50 milioane euro vor fi transmise la CE pentru a fi aprobate. Proiectele mai mici de 50 milioane Euro vor fi aprobate de AM POS Mediu.

Atât pentru proiectele majore cât și pentru cele nemajore, notificarea solicitantului cu privire la rezultatul evaluării se va face în scris de către OI/AM. Aspectele care necesită revizuire, precum și termenul stabilit de OI/AM în acest scop, vor fi comunicate solicitantului în scris.

După aprobarea de către CE/AM POS Mediu, în baza deciziei de finanțare emisă de către CE și a ordinului de finanțare (pentru proiectele majore), respectiv în baza aprobării AM POS Mediu și a ordinului de finanțare (în cazul proiectelor nemajore), se va încheia un Contract de Finanțare pentru fiecare proiect, semnat de Autoritatea de Management POS Mediu și Beneficiar.

Proiectele revizuite care sunt conforme cu toate cerințele tehnice și financiare, cu reglementările comunitare sau naționale etc. vor fi propuse pentru finanțare, iar solicitantul va fi informat asupra deciziei de finanțare. În această etapă, angajamentele beneficiarului trebuie reconfirmate pentru varianta revizuită a proiectului, după caz.

Evaluarea proiectelor finanțate din această axă prioritară este un proces iterativ, complex. OI și AM POS Mediu pot organiza derularea etapelor procedurii de evaluare în paralel.

IV. INFORMAȚII PRIVIND FINANȚAREA ȘI IMPLEMENTAREA PROIECTELOR

Pentru fiecare proiect selectat pentru finanțare, beneficiarul (ANAR) va încheia cu Autoritatea de Management POS Mediu un contract de finanțare. Prin semnarea acestui contract, beneficiarul acceptă termenii și condițiile în care va primi finanțarea nerambursabilă și se angajează să implementeze pe propria răspundere proiectul pentru care primește finanțare și să atingă obiectivele stabilite. Un model al contractului de finanțare este inclus în Anexa 7.

Beneficiarul poate solicita amendamente la contract pe durata de valabilitate a acestuia, în condițiile prevăzute de contractul de finanțare.

Beneficiarul trebuie să cunoască faptul că, dacă pe perioada de valabilitate a contractului intervin modificări de natură să afecteze obiectivul acestuia sau condițiile de finanțare, proiectul poate fi declarat neeligibil pentru finanțare, finanțarea nerambursabilă se va sista, iar sumele acordate până în acel moment se vor recupera în conformitate cu legislația națională și prevederile contractuale.

Pentru derularea operațiunilor financiare aferente proiectelor finanțate în cadrul Axei prioritare 5 POS Mediu, beneficiarul are obligația să deschidă conturi de venituri în sistemul Trezoreriei Statului în care vor fi virate sumele aferente rambursării cheltuielilor corespunzătoare finanțării din Fondul de Coeziune:

- „Fondul de Coeziune - Sume primite în contul plăților efectuate în anul curent”;
- „Fondul de Coeziune - Sume primite în contul plăților efectuate în anii anteriori”.

Totodată, beneficiarul are obligația să țină o evidență contabilă distinctă, folosind conturi analitice distincte, conform prevederilor O.G. nr. 64/2009, cu modificările și completările ulterioare. Înregistrările contabile se vor face cronologic și sistematic, astfel încât să ofere transparență în implementarea proiectului.

Beneficiarul trebuie să păstreze toate înregistrările/registrele timp de 5 ani de la data închiderii oficiale a Programului Operațional Sectorial „Mediu” 2007-2013.

Beneficiarul are obligația de a păstra și de a pune la dispoziția organismelor abilitate, după finalizarea perioadei de implementare a proiectului, inventarul asupra activelor dobândite prin finanțarea din instrumente structurale, pe o perioadă de 5 ani de la data închiderii oficiale a Programului Operațional Sectorial „Mediu”.

Beneficiarul are obligația să furnizeze orice informații de natură tehnică sau financiară legate de proiect solicitate de către Autoritatea de Management, Organismul Intermediar, Autoritatea de Certificare și Plată, Autoritatea de Audit, Comisia Europeană sau orice alt organism abilitat să verifice sau să realizeze auditul asupra modului de implementare a proiectelor cofinanțate din instrumente structurale. Beneficiarul are obligația de a asigura disponibilitatea și prezența personalului implicat în implementarea proiectului pe întreaga durată a verificărilor.

Beneficiarul trebuie să asigure o pistă de audit care să permită posibilitatea efectuării controlului de către autoritățile naționale cu atribuții de control și audit, precum și de către reprezentanții Comisiei Europene, Oficiului European de Luptă Anti-Fraudă, al Curtii Europene a Auditorilor și al Curții de Conturi a Comisiei Europene.

Beneficiarul răspunde de respectarea tuturor prevederilor în vigoare ale legislației în domeniul achizițiilor publice.

Atribuirea contractelor de achiziții necesare implementării proiectului se va realiza în conformitate cu prevederile O.U.G nr. 34/2006, cu modificările și completările ulterioare și se va face cu respectarea următoarelor principii: nediscriminarea, proporționalitatea, tratamentul egal, eficiența utilizării fondurilor publice, recunoașterea publică, asumarea răspunderii, transparență.

De asemenea, beneficiarul are obligația să asigure o promovare adecvată a proiectului, a rezultatelor obținute etc. în conformitate cu prevederile contractuale. Beneficiarul va descrie în cadrul rapoartelor de progres toate activitățile de informare și publicitate desfășurate, aferente proiectului.

Pentru respectarea principiului diferențierii atribuțiilor de execuție/verificare/avizare (aprobare), atribuțiile privind întocmirea documentației (în legătură cu implementarea proiectului) și cele de avizare/aprobare a acestei documentații sunt atribuții distincte și trebuie efectuate de persoane diferite. Acest principiu se aplică în cazul reprezentantului legal cu atribuții de organizare și control a activității Beneficiarului (atribuții administrative stabilite prin fișa postului la numirea în funcție) și răspunde pentru toată activitatea acestuia inclusiv pentru activitatea desfășurată de UIP și managerului de proiect cu atribuții specifice (sunt stabilite prin ROF al UIP și fișele de post al personalului din cadrul UIP).

Pentru implementarea proiectelor finanțate prin Programul Operațional Sectorial Mediu, beneficiarul va avea în vedere respectarea prevederilor legale privind în principal:

A. Bugetul proiectului

Pentru Axa prioritară 5 contribuția financiară a Uniunii Europene poate ajunge până la maxim 82,04% pentru domeniul major de intervenție 1 Protecția împotriva inundațiilor și până la maxim 85% pentru domeniul major de intervenție 2 Reducerea eroziunii costiere, cofinanțarea fiind asigurată de către beneficiar/solicitant prin bugetul de stat.

Beneficiarul trebuie să facă dovada existenței fondurilor proprii pentru plata cheltuielilor altele decât cele eligibile (cheltuieli neeligibile).

B. TVA – Prevederile privind TVA (aplicabile pentru instituții publice și organizații non-profit).

Baza legală:

- *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, cu modificările și completările ulterioare.*

- *Ordinul ministrului finanțelor publice nr.2548/2009 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, cu modificările și completările ulterioare.*

Potrivit prevederilor art.7 alin.(1) din Ordinul ministrului finanțelor publice nr.2548/2009, în cazul beneficiarilor prevăzuți la art.5 alin.(1)-(3) din O.U.G. nr. 64/2009, care au în implementare proiecte finanțate din instrumente structurale:

- a) sunt considerate cheltuieli definitive din bugetele acestora cheltuielile efectuate corespunzător contravalorii instrumentelor structurale, cofinanțării publice și finanțării taxei pe valoarea adăugată aferente cheltuielilor eligibile efectuate, precum și a altor cheltuieli decât cele eligibile;
- b) sumele aferente rambursării cotei-părți din cheltuielile eligibile efectuate, corespunzătoare finanțării din instrumente structurale, se virează cu celeritate de către autoritatea de management, în conturile de venituri ale bugetului de stat, deschise pe codurile de identificare fiscală a beneficiarului la unitățile Trezoreriei Statului prin care acesta își desfășoară activitatea.

În vederea includerii în bugetul de cheltuieli al Ministerului Mediului și Pădurilor a sumelor necesare finanțării valorii totale a Proiectului, conform prevederilor art.5 alin.(3) din O.U.G. nr.64/2009, beneficiarul are obligația să completeze *Fișa de fundamentare a proiectului* anexă la Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2548/2009 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor O.U.G. nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, cu modificările și completările ulterioare, precum și Formularul anexă la bugetul ordonatorului principal de credite „*Fișa proiectului finanțat/propus la finanțare în cadrul programelor aferente Politicii de Coeziune a UE, Politicilor comune Agricole și de Pescuit și a altor facilități și instrumente postaderare*” pe care le va transmite direcției abilitate cu elaborarea proiectului de buget din cadrul Ministerului Mediului și Pădurilor.

C. Prefinanțarea

Având în vedere faptul ca ANAR este instituție publică centrală, aceasta nu poate beneficia de prefinanțare.

D. Venituri generate de proiect

Baza legală:

Regulamentul General nr. 1083/2006 stabilind prevederile generale privind Fondul European pentru Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune, art. 55

Conform prevederilor art. 55 alin. 1 din Regulamentul General nr. 1083/2006 stabilind prevederile generale privind Fondul European pentru Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune, proiect generator de venituri reprezintă orice operațiune care implică o investiție în infrastructură a cărei utilizare presupune plata unor taxe suportate direct de utilizatori, sau orice operațiune care implică vânzarea sau închirierea unui teren sau a unui imobil, sau orice altă furnizare de servicii contra unei plăți.

Cheltuielile eligibile ale proiectelor generatoare de venituri nu trebuie să depășească valoarea curentă a costului investiției minus valoarea curentă a veniturilor nete din această investiție într-o anumită perioadă de timp pentru:

- investiții în infrastructură; sau
- alte proiecte în care se poate estima valoarea veniturilor în avans.

În situațiile în care nu tot costul investiției este eligibil pentru co-finanțare, venitul net va fi alocat pro rata la partea eligibilă și neeligibilă a costului investiției.

E. Eligibilitate

Baza legală:

- Regulamentul General nr. 1083/2006 prevede la art. 56 condițiile generale pe care trebuie să le îndeplinească cheltuielile efectuate de către beneficiari pentru a fi eligibile pentru finanțare din contribuția din fondurile comunitare.
- H.G. nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale, cu modificările și completările ulterioare, prin care se stabilesc regulile generale de eligibilitate a cheltuielilor la nivel național;
- Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile și al ministrului economiei și finanțelor nr. 1415/3399/2008 privind aprobarea listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele finanțate în cadrul Programului operațional sectorial Mediu 2007-2013, cu modificările și completările ulterioare prin care se stabilește lista cheltuielilor eligibile pe fiecare axă prioritară a POS Mediu.

Pentru a fi eligibile în vederea finanțării prin POS „Mediu”, toate cheltuielile trebuie să facă parte din categoriile de cheltuieli prevăzute în ordinul mai sus menționat, cu modificările și completările ulterioare, să respecte prevederile Hotărârii Guvernului nr. 759/2007, cu modificările și completările ulterioare, să corespundă obiectivelor POS „Mediu” și să fie incluse în Cererea de finanțare/Studiul de Fezabilitate aprobat.

F. Mecanismul de rambursare al cheltuielilor eligibile

Baza legală:

- O.U.G. nr.64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență
- Ordinul nr. 2548/25.08.2009 al ministrului finanțelor publice pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență

Finanțarea din Instrumente Structurale funcționează pe principiul rambursării cheltuielilor eligibile efectuate de către beneficiar. Obligațiile beneficiarului și ale AM cu privire la plăți sunt detaliate în conținutul contractului de finanțare.

Rambursarea cheltuielilor eligibile se realizează numai după efectuarea plăților de Beneficiar către executanții de lucrări/furnizorii de bunuri/prestatorii de servicii. În scopul rambursării cheltuielilor eligibile, în funcție de previziunile fluxurilor de numerar lunare, Beneficiarul va întocmi și transmite la Organismul Intermediar Cereri de Rambursare, însoțite de facturi, ordine de plată, rapoarte tehnice și alte documente justificative. Cheltuielile eligibile vor fi rambursate doar dacă Beneficiarul respectă prevederile legislației naționale și comunitare, cele din contractul de finanțare, inclusiv Cererea de Finanțare și îndeplinește condițiile privind organizarea evidenței contabile.

După efectuarea de către OI și AM a verificărilor administrative, tehnice și financiare ale Dosarului Cererii de Rambursare (Cerere de Rambursare și documente suport), AM va autoriza și efectua platile (totală sau parțială) doar cheltuielile eligibile solicitate de către beneficiar, prin transfer în contul Beneficiarului a sumei aferente cheltuielilor eligibile.

G. Nereguli

Baza legală:

- O.G. nr.79/2003 privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente utilizate necorespunzător, cu modificările și completările ulterioare.
- H.G. nr. 1306/2007 pentru aprobarea Normelor Metodologice de aplicare a O.G. nr. 79/2003.

În cazul constatării unor nereguli, atât pe parcursul implementării proiectului, cât și ulterior finalizării acestuia, beneficiarul are obligația să restituie debitul constat, precum și eventualele majorări de întârziere, dobânzi, costuri bancare etc.

În cazul nerespectării obligației de restituire a debitului, Autoritatea de Management va sesiza organele competente în vederea declanșării executării. Recuperarea debitului ca urmare a neregulilor constatate se realizează conform prevederilor O.G. nr. 79/2003, cu modificările și completările ulterioare.

H. Publicitate

Solicitantul este responsabil pentru implementarea tuturor măsurilor de informare și publicitate în legătură cu asistența financiară nerambursabilă, conform indicațiilor tehnice din Manualul de Identitate Vizuală pentru Instrumentele Structurale în România 2007-2013, disponibil pe site-ul www.posmediu.ro.

I. Arhivare

Beneficiarul poartă întreaga responsabilitate pentru stabilirea și menținerea unui sistem propriu de evidență, îndosariere și arhivare, care să permită controlul/auditul proiectului pe durata de implementare a acestuia și timp de 5 ani de la data închiderii oficiale a Programului Operațional Sectorial Mediu 2007-2013.

ANEXE

Anexa 1 Formularul Cererii de finanțare

1.1 Formular pentru proiectele majore si nemajore de infrastructura – a) romana si b) engleza

1.2 Formular pentru proiectele nemajore de asistenta tehnica – domeniul inundații

1.3 Formular pentru proiectele nemajore de asistenta tehnica – domeniul zona costiera

Anexa 2 Fișa de control a Cererii de finanțare (pentru solicitant)

Anexa 3 Lista cheltuielilor eligibile și regulile de eligibilitate a cheltuielilor pentru proiectele finanțate în cadrul Axei Prioritare 5

Anexa 4 Model declarație de eligibilitate

Anexa 5 Model declarație de angajament

Anexa 6 Cadrul legislativ pentru proiectele finanțate in cadrul Axei Prioritare 5

Anexa 7 Modelul contractului de finanțare

Anexa 8 Date de contact Organisme Intermediare

Anexa 9 Lista de verificare a cererii de finantare

ANEXA 2. Lista verificare documente de eligibilitate² (pentru solicitant)

În vederea aprobării proiectului, Beneficiarul trebuie să îndeplinească toate criteriile de natură instituțională, legală și financiară, conform prevederilor din Ghidul Solicitantului.

În acest sens, se impune emiterea următoarelor documente:

ANEXE ATAȘATE CERERII DE FINANȚARE	DA/NU
Pentru constituirea cadrului instituțional	
➤ HG/OUG privind înființarea/modificarea Consiliului/Secretariatului de coordonare în domeniul inundațiilor	
➤ Contract de delegare între ANAR și Direcția de bazin pentru implementarea proiectului	
Pentru aprobarea Master Planului	
➤ Aprobarea Master Planului și a listei de investiții de către ANAR, pe baza avizului Consiliului Tehnico-Economic	
Pentru aprobarea Studiului de Fezabilitate	
➤ Avizul ANAR și al Direcției de Ape bazinale, privind aprobarea Studiului de fezabilitate și a indicatorilor tehnico-economici ai proiectului, pe baza avizului CTE	
➤ Avizul Ordonatorului principal de credite (MM), privind aprobarea Studiului de fezabilitate și a indicatorilor tehnico-economici ai proiectului, pe baza avizului CTE	
➤ Certificat de Urbanism și avize de principiu al instituțiilor/autorităților care pot interveni în aria proiectului (gospodărirea apelor, drumuri, etc)	
Pentru asigurarea cofinanțării proiectului	
➤ Decizia/dovada privind aprobarea cofinanțării proiectului (cheltuieli neeligibile), după caz;	
➤ Scrisori de intenție de la bănci comerciale/de investiții privind interesul acestora de a cofinanța proiectul, dacă este cazul	
Pentru punerea la dispoziția proiectului a terenurilor aferente investițiilor	
➤ Dovezi privind disponibilitatea terenurilor pe care se vor construi/reabilita investițiile finanțate prin proiectele din POS Mediu (după caz, acte de proprietate ale beneficiarului, acorduri ale proprietarilor, etc)	
➤ Adeverință/adeverințe, prin care se atestă faptul că nu au fost depuse cereri de retrocedare, în conformitate cu legislația în vigoare și că nu există litigii cu privire la stabilirea și delimitarea proprietăților pe care se vor construi/reabilita investițiile finanțate prin proiectele din POS Mediu	
Pentru constituirea și funcționarea UIP	
Hotărâre ANAR privind înființarea UMP/UIP, ca structuri distincte în organigrama ANAR/Direcției de Bazin	
CV-urile membrilor UMP/UIP	
Alte documente	
Declarație de Angajament ANAR	
Declarație de Eligibilitate ANAR	

² Pentru proiectele de asistență tehnică se vor verifica doar documentele disponibile pentru acest tip de proiecte

ANEXA 3 - LISTA CHELTUIELILOR ELIGIBILE ȘI REGULILE DE ELIGIBILITATE A CHELTUIELILOR PENTRU PROIECTELE FINANȚATE ÎN CADRUL AXEI PRIORITYRE 5 POS MEDIU – IMPLEMENTAREA INFRASTRUCTURII ADECVATE DE PREVENIRE A RISCURILOR NATURALE ÎN ZONELE CELE MAI VULNERABILE

Pentru a fi eligibile pentru finanțarea prin POS “Mediu”, toate cheltuielile trebuie să facă parte din categoriile de cheltuieli menționate în Ordinul comun al ministrului mediului și ministrului finanțelor publice nr. 1415/3399/2008 pentru aprobarea listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele finanțate în cadrul Programului Operațional Sectorial „Mediu” 2007-2013, cu modificările și completările ulterioare, să corespundă obiectivelor POS „Mediu” și să fie coerente cu obiectivele și rezultatele operațiunilor propuse.

Categoriile de cheltuieli eligibile acceptate de Autoritatea de Management pentru proiectele derulate prin POS Mediu, Axa Prioritară 5, conform obiectivelor operațiunii și potrivit prevederilor contractului de finanțare, sunt următoarele:

I. Categoriile de cheltuieli eligibile general valabile pentru proiectele derulate prin POS "Mediu", inclusiv în cadrul axei prioritare 5

1. Cheltuieli pentru amenajarea terenului care cuprind cheltuieli efectuate la începutul lucrărilor pentru pregătirea amplasamentului și care constau în demolări, demontări, dezafectări, defrișări, evacuări materiale rezultate, devieri rețele de utilități din amplasament, sistematizări pe verticală, drenaje, epuismențe (exclusiv cele aferente realizării lucrărilor pentru investiția de bază), devieri de cursuri de apă, precum și alte cheltuieli de aceeași natură.

2. Cheltuieli pentru amenajarea terenului pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială care cuprind cheltuieli efectuate pentru lucrări și acțiuni de protecție a mediului, inclusiv pentru reafacerea cadrului natural după terminarea lucrărilor, precum plantare de copaci, reamenajare spații verzi și reintroducerea în circuitul agricol a suprafețelor scoase temporar din uz;

3. Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului, care cuprind cheltuielile aferente asigurării cu utilitățile necesare funcționării obiectivului de investiție, precum: alimentarea cu apă, canalizare, alimentare cu gaze naturale și alți combustibili tehnologici, agent termic, energie electrică, aer comprimat tehnologic și instrumental, telecomunicații, drumuri de acces, care se execută pe amplasamentul delimitat din punct de vedere juridic ca aparținând obiectivului de investiție, precum și cheltuielile aferente racordării la rețelele de utilități;

4. Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică

a) cheltuieli pentru studii de teren care cuprind cheltuieli pentru studii geotehnice, geochimice, geologice, geofizice, hidrologice, hidrogeologice, hidrogeotehnice, fotogrammetrice, topografice și de stabilitate a terenurilor pe care se amplasează obiectivul de investiție;

b) cheltuieli pentru obținere avize, acorduri, autorizații

i) obținerea/prelungirea valabilității certificatului de urbanism;

ii) obținerea/prelungirea valabilității autorizației de construire/desființare;

iii) obținerea avizelor și acordurilor pentru racorduri și bransamente la rețele publice de apă, canalizare, gaze, termoficare, energie electrică, telefonie sau alte cheltuieli de aceeași natură;

iv) obținerea certificatului de nomenclatură stradală și adresă;

v) întocmirea documentației, obținerea numărului cadastral provizoriu și înregistrarea terenului în cartea funciară;

vi) obținerea acordului de mediu;

- vii)** obținerea avizului P.S.I.;
 - viii)** alte avize, acorduri și autorizații, stabilite în condițiile legii și care au legătură cu obiectivul de investiții sau cu lucrările de intervenții.
- c)** cheltuieli pentru proiectare și inginerie
- i)** cheltuieli pentru elaborarea tuturor fazelor de proiectare (studiu de fezabilitate, studiu de fezabilitate, proiect tehnic, detalii de execuție);
 - ii)** cheltuieli pentru plata verificării tehnice a proiectării;
 - iii)** cheltuieli pentru elaborarea documentațiilor necesare obținerii acordurilor, avizelor și autorizațiilor aferente obiectivului de investiție (documentații ce stau la baza emiterii avizelor și acordurilor impuse prin certificatul de urbanism, documentații urbanistice, studii de impact, studii/expertize de amplasament, studii de trafic, precum și alte cheltuieli de aceeași natură);
 - iv)** cheltuieli pentru expertizarea tehnică (pentru lucrări de intervenții la construcții existente sau pentru continuarea lucrărilor la obiective începute și neterminate);
- d)** cheltuieli pentru organizarea procedurilor de achiziție care cuprind cheltuieli aferente organizării și derulării procedurilor de achiziții publice, precum: cheltuieli aferente întocmirii documentației de atribuire, anunțuri de intenție, de participare și de atribuire a contractelor, corespondență prin poștă, în legătură cu procedurile de achiziție publică;
- e)** cheltuieli pentru consultanță
- i)** cheltuieli pentru plata serviciilor de consultanță la elaborarea studiilor de piață, de evaluare sau alte cheltuieli de aceeași natură;
 - ii)** cheltuieli pentru plata serviciilor de consultanță în domeniul managementului execuției investiției sau administrarea contractelor de execuție;
- f)** cheltuieli pentru asistență tehnică
- i)** cheltuieli pentru asistență tehnică din partea proiectantului pe perioada de execuție a lucrărilor (în cazul în care aceasta nu intră în tarifarea proiectantului);
 - ii)** cheltuieli pentru plata diriginților de șantier, desemnați de autoritatea contractantă, autorizați conform prevederilor legale pentru verificarea execuției lucrărilor de construcții și instalații;

5. Cheltuieli pentru investiția de bază

- a)** cheltuieli pentru construcții și instalații care cuprind cheltuieli aferente execuției tuturor obiectelor cuprinse în obiectivul de investiție: clădiri, construcții speciale, instalații aferente construcțiilor, precum instalații electrice, sanitare, instalații interioare de alimentare cu gaze naturale, instalații de încălzire, ventilare, climatizare, P.S.I., telecomunicații și alte tipuri de instalații impuse de destinația obiectivului. Cheltuielile se desfășoară pe obiecte de construcție, iar delimitarea obiectelor se face de către proiectant. Cheltuielile aferente fiecărui obiect de construcție sunt estimate prin devizul pe obiect;
- b)** cheltuieli pentru montajul utilajelor tehnologice care cuprind cheltuieli pentru montajul utilajelor tehnologice și utilajelor incluse în instalațiile funcționale, inclusiv rețelele aferente necesare funcționării acestora. Cheltuielile se desfășoară pe obiecte de construcție;
- c)** cheltuieli pentru utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu montaj care cuprind cheltuieli pentru achiziționarea utilajelor și echipamentelor tehnologice, precum și a celor incluse în instalațiile funcționale. Cheltuielile se desfășoară pe obiecte de construcție;
- d)** cheltuieli pentru utilaje fără montaj și echipamente de transport care cuprind cheltuieli pentru achiziționarea utilajelor și echipamentelor care nu necesită montaj, precum și a echipamentelor de transport tehnologic. Cheltuielile se desfășoară pe obiecte de construcție;
- e)** cheltuieli pentru dotări care cuprind cheltuieli pentru procurarea de bunuri care, conform legii, intră în componența mijloacelor fixe sau obiecte de inventar, precum: mobilier, dotări P.S.I., dotări privind protecția muncii. Cheltuielile se desfășoară pe obiecte de construcție;
- f)** cheltuieli pentru active necorporale care cuprind cheltuieli cu achiziționarea activelor necorporale: drepturi referitoare la brevete, licențe;

6. Cheltuieli pentru organizare de șantier care cuprind cheltuieli necesare contractantului în vederea creării condițiilor de desfășurare a activității de construcții – montaj:

- a) cheltuieli pentru lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier**
 - i) cheltuieli aferente construirii provizorii sau amenajări la construcții existente pentru vestiare pentru muncitori, grupuri sanitare, rampe de spălare auto, depozite pentru materiale, fundații pentru macarale, rețele electrice de iluminat și forță, căi de acces - auto și căi ferate -, bransamente/racorduri la utilități, împrejmuiri, panouri de prezentare, pichete de incendiu și altele asemenea;**
 - ii) cheltuieli de desființare de șantier;**
- b) cheltuieli conexe organizării de șantier care cuprind cheltuieli pentru obținerea autorizației de construire/desființare aferente lucrărilor de organizare de șantier, taxe de amplasament, închirieri semne de circulație, întreruperea temporară a rețelelor de transport sau distribuție de apă, canalizare, agent termic, energie electrică, gaze naturale, a circulației rutiere, căi ferate, navale sau aeriene, contractele de asistență cu poliția rutieră, contractele temporare cu furnizorii de utilități, cu unități de salubritate, taxe depozit ecologic, taxe locale, chirii pentru ocuparea temporară a domeniului public, costul energiei electrice și al apei consumate în incinta organizării de șantier pe durata de execuție a lucrărilor, costul transportului muncitorilor nelocalnici și/sau cazarea acestora, paza șantierului, asigurarea pompierului autorizat sau alte cheltuieli de aceeași natură;**

7. Cheltuieli pentru cote legale:

- a) cota aferentă Inspectoratului de Stat în Construcții pentru controlul calității lucrărilor de construcții;**
- b) cota pentru controlul statului în amenajarea teritoriului, urbanism și pentru autorizarea lucrărilor de construcții;**
- c) cota aferentă Casei Sociale a Constructorilor;**
- d) alte cheltuieli de aceeași natură, stabilite în condițiile legii;**

8. Cheltuieli diverse și neprevăzute se consideră eligibile, în funcție de natura și complexitatea lucrărilor, ca procent din valoarea totală a cheltuielilor eligibile realizate pentru una sau mai multe dintre următoarele categorii de cheltuieli: amenajare teren, amenajare pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială, asigurarea utilităților necesare obiectivului, proiectare și asistență tehnică, investiția de bază. Valoarea acestor cheltuieli este:

- a) în procent de maxim 10%, în cazul obiectivelor de investiții noi, precum și al reparațiilor capitale, extinderilor, transformărilor, modificărilor, modernizărilor, reabilitării la construcții și instalații existente;**
- b) în procent de maxim 20%, în cazul lucrărilor de intervenții de natura consolidărilor la construcții existente și instalațiile aferente, precum și în cazul lucrărilor pentru prevenirea sau înlăturarea efectelor produse de acțiuni accidentale și/sau calamități naturale.**

Din procentul stabilit se acoperă, după caz, cheltuielile rezultate în urma modificărilor de soluții tehnice, cantități suplimentare de lucrări, utilaje sau dotări ce se impun pe parcursul derulării investiției în cadrul proiectului, precum și cheltuielile de conservare pe parcursul întreruperii execuției din cauze independente de autoritatea contractantă.

9. Cheltuieli pentru probe tehnologice și teste și predare la beneficiar

- a) cheltuieli pentru pregătirea personalului de exploatare care cuprind cheltuieli necesare instruirii/școlarizării personalului în vederea utilizării corecte și eficiente a utilajelor și tehnologiilor;**
- b) cheltuieli pentru probe tehnologice și teste care cuprind cheltuieli aferente execuției probelor/încercărilor, prevăzute în proiect, rodajelor, expertizelor la recepție, omologărilor, precum și alte cheltuieli de aceeași natură;**

10. Cheltuieli pentru pregătirea documentelor oficiale și a altor documente suport cu excepția celor de la punctul 4 din prezenta anexă, care trebuie, în mod obligatoriu, să însoțească cererea de finanțare a proiectului;

11. Cheltuieli pentru informare și publicitate:

- a) cheltuieli pentru informare și publicitate aferente proiectului;
- b) cheltuieli pentru activitățile de informare și conștientizare a publicului.

12. Cheltuieli aferente achiziției serviciilor de audit independent pentru proiect;

13. Cheltuieli aferente procurării de bunuri necesare funcționării unităților de implementare a proiectului de la nivelul beneficiarului în limita echivalentului în lei a maximum 10.000 Euro, în funcție de complexitatea proiectului, cu respectarea prevederilor art. 3.

Lista bunurilor necesare unităților de implementare a proiectului de la nivelul beneficiarului se va anexa la contractul de finanțare.

14. Cheltuieli cu leasingul, dacă sunt îndeplinite prevederile art. 2 și ale art. 11 din Hotărârea Guvernului nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate din programele operaționale, cu modificările și completările ulterioare.

II. Categoriile de cheltuieli eligibile specifice operațiunilor derulate în cadrul axei prioritare 5 "Implementarea infrastructurii adecvate de prevenire a riscurilor naturale în zonele cele mai expuse la risc". Condiții specifice.

1. Categoriile de cheltuieli menționate la pct. 1-9 din Cap I - categoriile de cheltuieli generale sunt eligibile dacă sunt efectuate în scopul realizării următoarelor activități:

1.1. Lucrări de prevenire a inundațiilor și de reducere a consecințelor distructive ale inundațiilor, precum:

- a) lucrări de amenajări/regularizări de albie, poldere, diguri sau alte cheltuieli de aceeași natură;
- b) lucrări pentru mărirea gradului de siguranță a barajelor și alte lucrări pentru întreținerea și siguranța în exploatare;
- c) lucrări de reabilitare a sistemului de comunicații radio (voce-date), sisteme de alarmare în aval de baraje;

1.2. Lucrări specifice de infrastructură pentru reducerea eroziunii costiere a Mării Negre.

2. Categoriile de cheltuieli eligibile specifice, conform obiectivelor operațiunii și potrivit prevederilor contractului de finanțare, sunt următoarele:

2.1. cheltuielile pentru obținerea terenului, conform obiectivelor de investiții și lucrărilor de intervenții, care cuprind cheltuieli pentru achiziția de teren fără construcții, sunt eligibile în conformitate cu prevederile art. 6 alin. (1) din Hotărârea Guvernului [nr. 759/2007](#) privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale, cu modificările și completările ulterioare.

2.2. Cheltuielile pentru amenajarea terenului, care cuprind cheltuielile prevăzute la pct. 1 din anexa nr. 1, inclusiv cheltuielile pentru strămutări de localități, sunt eligibile pentru realizarea obiectivelor de investiții și a lucrărilor de intervenții.

2.3. Cheltuielile de asistență tehnică pentru proiectele de prevenire a inundațiilor, conform obiectivelor operațiunii și potrivit prevederilor contractului de finanțare, sunt următoarele:

- a) cheltuieli pentru elaborarea planurilor, măsurilor și hărților de prevenire a riscului inundațiilor;
- b) cheltuieli pentru elaborarea studiilor de audibilitate.

ANEXA 4 - MODEL DECLARAȚIE DE ELIGIBILITATE³

Subsemnatul <nume, prenume> în calitate de <funcție / reprezentant legal / împuternicit> al <denumire solicitant>, cunoscând că falsul în declarații este pedepsit de legea penală, cu prilejul depunerii Cererii de Finanțare pentru proiectul <denumire proiect>, în cadrul Programului Operațional Sectorial Mediu 2007-2013, declar pe propria răspundere că:

1. proiectul pentru care se solicită finanțare nu beneficiază de finanțare din fonduri publice pentru același tip de activități. În situația în care o astfel de finanțare va fi disponibilă după transmiterea cererii de finanțare sau în timpul implementării proiectului, <denumire solicitant> va informa de urgență Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Sectorial Mediu și Organismul Intermediar din regiunea <denumire regiune>
2. <denumire solicitant> **nu se află** în nici una din situațiile de mai jos:
 - este în stare de insolvență, conform prevederilor legii nr.273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
 - este declarat într-o situație gravă de încălcare a prevederilor legislației privind achizițiile publice și/sau a obligațiilor asumate printr-un contract/acord de finanțare din fonduri publice;
 - nu și-a îndeplinit obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor de asigurări sociale către bugetele componente ale bugetului general consolidat, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
 - nu am suferit condamnări definitive din cauza unei conduite profesionale îndreptate împotriva legii, decizie formulată de o autoritate de judecată ce are forță de res judicata (ex. împotriva căreia nu se poate face recurs);
 - nu am fost subiectul unei judecări de tip res judicata pentru fraudă, corupție, implicarea în organizații criminale sau în alte activități ilegale, în detrimentul intereselor financiare ale Comunității Europene;
3. infrastructura și terenul pe care se face investiția îndeplinesc cumulativ următoarele condiții la data depunerii cererii de finanțare:
 - sunt libere de orice sarcini
 - nu fac obiectul unor litigii în curs de soluționare la instanțele judecătorești cu privire la situația juridică
 - nu fac obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun
4. proiectul pentru care se solicită finanțare respectă și va continua să respecte prevederile naționale și comunitare în următoarele domenii: promovarea egalității de șanse și politica nediscriminatorie; dezvoltarea durabilă, tehnologia informației; achizițiile publice; ajutorul de stat precum și orice alte prevederi legale aplicabile instrumentelor structurale;
5. proiectul respectă și va continua să respecte prevederile legislației naționale referitoare la eligibilitatea cheltuielilor.

Declar că sunt pe deplin autorizat să semnez această declarație în numele <denumire solicitant>.

Declar, de asemenea, că afirmațiile din această declarație sunt adevărate și că informațiile incluse în aceasta sunt corecte.

Ștampila:

Semnătura:

Data:

³ Se va completa de către reprezentantul legal al solicitantului sau de împuternicit

ANEXA 5 – MODEL DECLARAȚIE DE ANGAJAMENT⁴

Subsemnatul *<nume, prenume>* în calitate de *<funcție / reprezentant legal / împuternicit>* al *<denumire solicitant>*, solicitant de finanțare pentru realizarea proiectului *<denumire proiect>*, pentru care am depus prezenta Cerere de Finanțare, cunoscând că falsul în declarații este pedepsit de legea penală, declar următoarele:

1. *<denumire solicitant>* va finanța valoarea aferentă costurilor neeligibile aferente proiectului, în valoare deRON, reprezentând % din valoarea totală a proiectului;
2. *<denumire solicitant>* va menține proprietatea infrastructurii construite/ modernizate/ reabilitate și natura activității pentru care s-a acordat finanțare, pe o perioadă de cel puțin 5 ani după finalizare / dare în exploatare și va asigura exploatarea și întreținerea în această perioadă;
3. sunt conștient că *<denumire solicitant>* este singurul responsabil din punct de vedere legal și financiar față de Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Sectorial Mediu pentru implementarea proiectului;

Declar că sunt pe deplin autorizat să semnez această declarație în numele *<denumire solicitant>*.

Declar, de asemenea, că afirmațiile din această declarație sunt adevărate și că informațiile incluse în aceasta sunt corecte.

Ștampila:

Semnătura:

Data:

⁴ Se va completa de către reprezentantul legal al solicitantului sau de împuternicit

ANEXA 6 - Cadrul legislativ pentru proiectele finantate in cadrul Axei Prioritare 5

Cadrul legislativ pentru sectorul prevenirii inundațiilor și reducerii eroziunii costiere

- H.G. nr.1491 din 9 septembrie 2004 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind structura organizatorică, atribuțiile, funcționarea și dotarea comitetelor și centrelor operative pentru situații de urgență.
- H.G. nr. 447/2003 din 10 aprilie 2003 de aprobare a normelor metodologice privind modul de elaborare și conținutul hartilor de risc natural la alunecări de teren și inundații.
- H.G. nr. 2288/2004 pentru aprobarea repartizării principalelor funcții de sprijin pe care le asigură ministerele, celelalte organe centrale și organizații neguvernamentale privind prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență.
- O.U.G. nr. 21 din 15 aprilie 2004 privind Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență, cu modificările și completările ulterioare.
- Regulament de organizare și funcționare a comitetului ministerial și a centrului operativ pentru situații de urgență generate de inundații, fenomene meteorologice periculoase, accidente la construcții hidrotehnice și poluări accidentale.
- Regulament privind gestionarea situațiilor de urgență generate de inundații, fenomene meteorologice periculoase, accidente la construcții hidrotehnice și poluări accidentale.
- Ordinul ministrului mediului și gospodăririi apelor nr. 222 din 7 martie 2006 pentru aprobarea Instrucțiunilor privind organizarea și desfășurarea licitației publice pentru atribuirea contractelor de închiriere, a Contractului-cadru de închiriere a plajei Mării Negre și a Listei sectoarelor de plajă propuse spre închiriere, cu modificările și completările ulterioare.
- O.U.G.nr. 202/2002 privind gospodărirea integrată a zonei costiere, cu modificările și completările ulterioare.
- O.U.G. nr. 19/2006 privind utilizarea plajei Mării Negre și controlul activităților desfășurate pe plajă, cu modificările și completările ulterioare.
- Hotarare nr. 241 din 16 februarie 2006 privind aprobarea închirierii plajei Mării Negre, proprietate publică a statului, aflată în administrarea Administrației Naționale "Apele Române".
- Ordin nr. 36 din 11 ianuarie 2007 privind modificarea și completarea Ordinului ministrului mediului și gospodăririi apelor nr. 222/2006 pentru aprobarea Instrucțiunilor privind organizarea și desfășurarea licitației publice pentru atribuirea contractelor de închiriere, a Contractului-cadru de închiriere a plajei Mării Negre și a Listei sectoarelor de plajă propuse spre închiriere.
- Lege nr. 280/2003 pentru modificarea și completarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 202/2002 privind gospodărirea integrată a zonei costiere.
- Lege nr. 274 din 4 iulie 2006 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 19/2006 privind utilizarea plajei Mării Negre și controlul activităților desfășurate pe plajă.
- DIRECTIVA 2008/56/CE, A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 17 iunie 2008, de instituire a unui cadru de acțiune comunitară în domeniul politicii privind mediul marin (Directiva-cadru „Strategia pentru mediul marin”)
- Raportul COM(2007) 308, privind evaluarea managementului integrat al zonelor litorale (ICZM) în Europa;
- Directiva Cadru privind Apa 2000/60/CE, transpusă în legislația națională prin Legea nr. 310/2004 pentru modificarea și completarea Legea apelor nr. 107/1996.

Cadrul legislativ privind instrumentele structurale

- Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului din 11 iulie 2006 de stabilire a prevederilor generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1260/1999;
- Regulamentul (CE) nr. 1080/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iulie 2006 privind Fondul European de Dezvoltare Regională și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1783/1999;
- Regulamentul nr. 1828/2006 din 8 decembrie 2006 al Comisiei stabilind regulile pentru implementarea Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1083/2006 în care se stabilesc prevederile generale cu privire la Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune și pentru implementarea Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 al Parlamentului European și al Consiliului pentru Fondul European de Dezvoltare Regională;
- H.G. nr. 1635/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului și Pădurilor, cu modificările și completările ulterioare;
- O.U.G. nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare; HG nr. 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii
- O.U.G. nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2548/2009 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor O.U.G. nr. 64/2009, cu modificările și completările ulterioare;
- H.G. nr. 457/2008 privind cadrul instituțional de coordonare și gestionare a instrumentelor structurale – M.Of. nr. 364 din 13 mai 2008;
- H.G. nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale, cu modificările și completările ulterioare;
- H.G. nr. 834/2007 pentru aprobarea constituirii Comitetului de monitorizare a Programului operațional sectorial mediu 2007 - 2013 și a Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a acestuia, cu modificările și completările ulterioare
- Ordinul comun al ministrului mediului și ministrului economiei și finanțelor nr. 1415/3399/2008 privind aprobarea listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele finanțate în cadrul Programului operațional sectorial Mediu 2007-2013, cu modificările și completările ulterioare.
- O.G. nr.79/2003 privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente utilizate necorespunzător, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul comun al ministrului mediului și ministrului finanțelor publice nr. 1755/2148 din 2007 pentru aprobarea Documentului Cadru de Implementare Programului Operațional Sectorial Mediu 2007-2013, modificat prin Ordinul comun al ministrului mediului și ministrului finanțelor publice nr. 672/2170 din 2009.

Anexa 7 – Modelul Contractului de finantare

(a se vedea documentul word anexat)

DATE DE CONTACT ORGANISME INTERMEDIARE

Organism Intermediar/ Regiune	Județe	Date de contact
OI Bacău - Regiunea 1 Nord-Est	Bacău, Botoșani, Iași, Neamț, Suceava, Vaslui	B-dul Ioniță Sandu Sturza, nr. 78, cod 600269; Tel/Fax: 0234-206116 / 0234-515501; e-mail: anca.bostan@posmediu.ro ; laurentia.suru@posmediu.ro
OI Galați – Regiunea 2 Sud-Est	Brăila, Buzău, Constanța, Galați, Vrancea, Tulcea	Str. Portului nr.23, cod 800025; Tel/Fax: 0236-325325/ 0236-325515; e-mail: silvia.buhlea@posmediu.ro , nicoleta.radu@posmediu.ro website: www.posmediu.ro
OI Pitești – Regiunea 3 Sud-Muntenia	Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova, Teleorman	Str. Craiovei nr. 32; Tel/Fax: 0248-211435 / 0248-211433; e-mail: petruta.baron@posmediu.ro mariana.bica@posmediu.ro mirela.marinescu@posmediu.ro bogdan.badea@posmediu.ro http://www.posmediu.ro/pitesti
OI Craiova – Regiunea 4 Sud-Vest	Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt, Vâlcea	Str. Amaradiiei 93–95, cod 200170 Tel/Fax: 0351 – 43 16 43, 0351 – 44 22 84 e-mail: denisa.buzatu@mmediu.ro denisa.buzatu@posmediu.ro cristinel.cioroianu@posmediu.ro poscraiova@yahoo.com dan.mitrea@posmediu.ro
OI Timișoara – Regiunea 5 Vest	Arad, Caraș-Severin, Hunedoara, Timiș	Website: www.posmediu.ro Str. Amurgului nr. 1, cod 300278; Tel: 0758-232663 Fax: 0356-819064; e-mail: anca.colceriu@posmediu.ro anca.colceriu@gmail.com , oiposmtm@yahoo.com , Website: www.posmediu.ro www.posmediutm.ro
OI Cluj-Napoca – Regiunea 6 Nord-Vest	Bihor, Bistrița-Năsăud, Cluj, Sălaj, Satu-Mare, Maramureș	Str. Minerilor nr.47, cod 400409; Tel/Fax: 0264-418714 e-mail: marius.baican@mmediu.ro ; codruta.simule@posmediu.ro ; traian.todut@posmediu.ro ;
OI Sibiu – Regiunea 7 Centru	Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș, Sibiu	Website: www.posmediu.ro Str. Cristian Nr. 21, Cod 550073; Tel/Fax: 0269-211512; e-mail: Georgeta.Gaina@posmediu.ro ; Carmen.Gavrila@posmediu.ro Website: www.posmediu.ro
OI București - Regiunea 8 București-Ilfov	București, Ilfov	Aleea Lacul Morii Nr.1 Sector 6 , Bucuresti ; Tel/Fax: 021-315 7718, Tel:021-3157717 e-mail: diana.culcer@posmediu.ro ; luminita.neagoe@posmediu.ro ; simona.marin@posmediu.ro ; instrumentestructurale_arpm@yahoo.com

LISTĂ DE VERIFICARE A CERERII DE FINANȚARE

Titlul proiectului:

Numărul de înregistrare:

Solicitant:

ADMISIBILITATE	CRITERIU	DA/NU
	Cererea de finanțare (împreună cu anexele) este redactată într-un exemplar (în format de hârtie sau electronic)?	
	Este scrisoarea de aprobare și înaintare a cererii de finanțare, prin care solicitantul își asumă răspunderea pentru acuratețea informațiilor, semnată de reprezentantii legali ai ANAR și ai direcției de bazin?	
	Cererea de finanțare (împreună cu anexele) este numerotată?	
	Cererea de finanțare este prezentată în format tipărit (nu scrisă de mână)?	
	Cererea de finanțare (inclusiv anexele) este scrisă în limba engleză sau română după caz?	
	Cererea de finanțare respectă formatul standard din Ghidul Solicitantului (GS)?	
	Cererea de finanțare are toate capitolele completate?	
	Cererea de finanțare include toate anexele (conform instrucțiunilor specifice din Ghidul Solicitantului)?	

ELIGIBILITATE	CRITERIU	DA/NU
	Eligibilitatea solicitantului	
	Solicitantul face parte din categoria de beneficiari menționată în POS Mediu?	
	Solicitantul îndeplinește toate condițiile de natură instituțională, legală și financiară conform prevederilor din Ghidul solicitantului?	
	Sunt anexate documentele privind Unitatea de Implementare a Proiectului (decizia de înființare, CV-urile membrilor UIP)?	
	Există dovezi privind asigurarea surselor și mecanismului de cofinanțare a proiectului (scrisori de intenție de la bănci comerciale privind interesul de a cofinanța proiectul, hotărâri/decizii din care să reiasă mecanismul de cofinanțare)?	
	Eligibilitatea proiectului	
	- Proiectul se încadrează în categoriile de operațiuni/activități menționate în POS Mediu?	
	- Perioada de implementare a proiectului este cuprinsă între 01.01.2007 și 31.12.2015?	
	- Proiectul îndeplinește toate condițiile specifice menționate în ghidul solicitantului, după caz (arie de acoperire, populație, valoare minimă etc.)?	
	- Proiectul respectă legislația în domeniul egalității de șanse, dezvoltării durabile, achizițiilor publice, informării și publicității și ajutorului de stat (politici europene și teme orizontale ⁵)?	
	- Proiectul pentru care se solicită finanțare din POS Mediu beneficiază de finanțare din alte fonduri publice?	
	- Este descrisă în propunerea de proiect legătura acestuia cu alte proiecte finanțate din fonduri comunitare sau naționale?	
	- Proiectul respectă prevederile legislației naționale referitoare la eligibilitatea cheltuielilor ?	
- Terenurile aferente investițiilor POS Mediu sunt, după caz, în proprietatea/posesia autorităților publice sau sunt accesibile în scopul realizării proiectului?		

EVALUARE	Criterionii	Pct. maxim	Pct. minim	Pct. acordat	Aspecte de considerat în evaluare/ Observații și justificări
	A - RELEVANȚĂ	10	6		
	A1 – Contribuția la obiectivele POS Mediu	4	2		
	Contribuția la obiectivele POS Mediu				Proiectul contribuie la îndeplinirea unuia sau mai multor obiective ale POS Mediu?
	Îmbunătățirea condițiilor de mediu				Proiectul are un impact semnificativ asupra ameliorării condițiilor de mediu?
	A2 – Contribuția la conformarea cu legislația și directivele europene	3	2		

⁵ Politicile europene/temele orizontale reprezintă priorități/politici acceptate de toate Statele Membre ale Uniunii Europene și trebuie să se reflecte în toate inițiativele comunitare. Acestea includ: promovarea egalității de șanse și politica nediscriminatorie; dezvoltarea durabilă, protecția și îmbunătățirea mediului înconjurător; tehnologia informației; achizițiile publice.

Cadrul legal				<ul style="list-style-type: none"> • Este descris suficient cadrul legislativ? • Se fac corelări clare între acest cadru legislativ și obiectivele proiectului?
Conformitatea cu directivele, regulamentele și documentele strategice relevante				<ul style="list-style-type: none"> • Se face referire în proiect la modul în care prevederile directivei relevante și planurile de implementare sunt luate în considerare? • Se asigură conformarea cu prevederile directivei, regulamentelor și documentelor strategice relevante?
Nivelul de conformare în prezent				Sunt prezentate suficiente informații privind gradul de conformare în prezent a serviciilor vizate de proiect cu standardele de calitate și contribuția proiectului la asigurarea conformității?
Lista de investiții prioritare				Este prezentată o listă cu investiții prioritare care să asigure conformarea cu prevederile legislative și care se încadrează în planurile locale de dezvoltare?
A3 – Impactul proiectului	3	2		
Aria de proiect				Sunt clar definite aria de acoperire a proiectului și dimensiunea proiectului ?
Beneficiarul				Sunt prezentate suficiente informații privind populația echivalentă beneficiară a proiectului (populație totală și pe categorii de populație)?
Evaluarea impactului				<ul style="list-style-type: none"> • Date cu privire la situația curentă și viitoare Sunt prezentate suficiente informații privind situația curentă și previziunile/tendențele de dezvoltare în viitorii ani? • Dimensionarea investițiilor propuse Este evaluată clar nevoia de investiții în termeni de capacități, extinderi și reabilitări, îmbunătățiri ale sistemului de operare existent?
Puncte tari: Puncte slabe:				
Punctaj total pentru relevanța proiectului:				
B - MATURITATE	10	6		
B1 – Aspecte tehnice	4	2		

Standarde și sustenabilitate				<ul style="list-style-type: none"> • Sunt identificate în mod clar măsurile propuse în conformitate cu standardele prevăzute de directivele relevante? • A fost luată în considerare sustenabilitatea fiecărei măsuri propuse?
Fezabilitate tehnică				Propunerea de proiect este clară, coerentă, realistă și fezabilă (cu referire la operațiunile propuse, termenele de realizare)?
Rezultate așteptate				<ul style="list-style-type: none"> • Sunt prezentate în mod clar rezultatele proiectului? • Sunt aceste rezultate măsurabile?
Obiective clare				Obiectivele proiectului sunt clare, realizabile și ușor verificabile?
Deficiențe cheie				Există o legătură directă între problemele identificate, obiectivele proiectului, acțiunile propuse și rezultatele estimate?
Justificare				Este justificat proiectul prin prisma deficiențelor și necesităților identificate?
Cuantificarea măsurilor propuse				Operațiunile propuse pentru finanțare sunt clar descrise și cuantificate?
Precizarea resurselor tehnice				Sunt indicate resursele tehnice folosite pentru implementarea proiectului?
Eficiența proiectului				Este proiectul eficient?
B2 – Aspecte financiare	3	2		
Viabilitatea economică				Este proiectul viabil din punct de vedere economic?
Prezentarea resurselor financiare				Sunt indicate resursele financiare folosite pentru implementarea proiectului?
Mecanismul de finanțare				Este identificat un mecanism de finanțare în care se face diferența între fondurile proprii ale aplicantului și sursele de cofinanțare?
Propunerea de buget				<ul style="list-style-type: none"> • Propunerea de buget corespunde operațiunilor descrise în partea tehnică? • Bugetul proiectului este defalcat pe categorii de cheltuieli, transparent și coerent?
Analiza financiară				<p>Sunt utilizate valorile recomandate în analiza economico-financiară?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Perioada de referință 30 de ani - Rata financiară de actualizare 5% - Rata socială de actualizare 5,5 % - Nivelul de suportabilitate al serviciilor (să nu depășească 4%

				din venitul celor mai sărace 10% din gospodării)
	Principiul poluatorul plătește			Se respectă principiul „Poluatorul plătește”?
	Descrierea sistemului de tarifare			Este descris sistemul de tarifare?
	Analiza sensibilității			Este prezentată o analiză de sensibilitate?
	Analiza riscului			Este prezentată o analiză de risc?
	B3 – Mecanismul de implementare a proiectului	3	2	
	Aspecte instituționale			Au fost suficient prezentate aspectele instituționale aferente implementării proiectului?
	Planificarea activităților			<ul style="list-style-type: none"> • Există o planificare a activităților propuse? • Este această planificare realistă?
	Descrierea potențialelor dificultăți			Potențialele dificultăți în implementarea proiectului sunt identificate și sunt propuse măsuri de reducere sau eliminarea a riscurilor?
	Puncte tari: Puncte slabe: Punctaj total pentru maturitatea proiectului:			

Proiectul este admis?	DA	NU
Comentarii:		